

Most pri Bratislave

**Program
hospodárskeho a
sociálneho rozvoja
obce Most pri
Bratislave na roky
2016 - 2022**

SPRÁVA O HODNOTENÍ HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

**Podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení
neskorších predpisov**

OBSAH

I.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	6
1.	Označenie	6
2.	Sídlo	6
3.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, od ktorého možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto konzultácie.....	6
II.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE.....	7
4.	Názov	7
5.	Územie (SR, kraj, okres, obec)	7
6.	Dotknuté obce	7
7.	Dotknuté orgány.....	7
8.	Schvaľujúci orgán.....	8
9.	Obsah a hlavné ciele strategického dokumentu a jeho vzťah k iným strategickým dokumentom.....	8
III.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA....	12
IV.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	40
V.	NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE.....	46
VI.	DÔVODY VÝBERU ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV ZOHLADŇUJÚCICH CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A OPIS TOHO, AKO BOLO VYKONANÉ VYHODNOTENIE VRÁTANE ŤAŽKOSTÍ S POSKYTOVANÍM POTREBNÝCH INFORMÁCIÍ AKO NAPR. TECHNICKÉ NEDOSTATKY ALEBO NEURČITOSTI	52
VII.	NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONEMENTÁLNYCH VPLYVOV NA ZDRAVIE	55
VIII.	PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRANIČNÉ VPLYVY VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE	58
IX.	NETECHNICKÉ ZHRNUTIE POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÍ.....	58
X.	INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI.....	64
	ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ	65
	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	66
	PRÍLOHY	67

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Označenie	6
Tabuľka 2 Sídlo	6
Tabuľka 3 Kontaktné údaje.....	6
Tabuľka 4 Názov strategického dokumentu.....	7
Tabuľka 5 Územie	7
Tabuľka 6 Zoznam nepriamo dotknutých obcí.....	7
Tabuľka 7 Zoznam dotknutých orgánov	7
Tabuľka 8 Obsah strategického dokumentu	9
Tabuľka 9 Ciele PHSR.....	10
Tabuľka 10 Vzťah k iným strategickým dokumentom.....	11
Tabuľka 11 Vzťah k iným strategickým dokumentom.....	11
Tabuľka 12 Environmentálna regionalizácia SR.....	13
Tabuľka 13 Štruktúra pôdneho fondu	13
Tabuľka 14 Štruktúra pôdneho fondu	13
Tabuľka 15 Miera hospitalizácie.....	32
Tabuľka 16 Počet živonarodených detí s vrodenou chybou	33
Tabuľka 17 Rozdiely v incidencii detí s vrodenou chybou.....	34
Tabuľka 18 Vybrané ukazovatele potratovosti podľa územia trvalého bydliska	34
Tabuľka 19 Prehľad nedostatkov relevantných z hľadiska strategického dokumentu	35
Tabuľka 20 Pozitívne vplyvy	41
Tabuľka 21 Pozitívny dopad na obyvateľstvo.....	41
Tabuľka 22 Sekundárne pozitívne vplyvy	42
Tabuľka 23 Nepriame sekundárne vplyvy	42
Tabuľka 24 Primárne negatívny vplyvy	43
Tabuľka 25 Sekundárne negatívny vplyvy	43
Tabuľka 26 Synergické pôsobenie vplyvov.....	44
Tabuľka 27 Identifikácia dopadov na sociálne aspekty podľa EPS EBOR	45
Tabuľka 28 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí	47
Tabuľka 29 Opatrenia na minimalizáciu rizík	49
Tabuľka 30 Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na ŽP	51
Tabuľka 31 Porovnanie navrhovanej alternatívy s nulovým variantom.....	52
Tabuľka 32 Ukazovatele environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie.....	55
Tabuľka 33 Hlavné indikátory TUR EÚ.....	56
Tabuľka 34 Indikátory environmentálneho piliera TUR	57
Tabuľka 35 Indikátory sociálneho piliera TUR.....	57
Tabuľka 36 Indikatívny finančný plán.....	64

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Obec Most pri Bratislave a susediace obce	12
Obrázok 2 Klimatické územia SR	16
Obrázok 3 Hydrologické pomery	17
Obrázok 4 Platné ochranné pásma vodárenských zdrojov a prírodných liečivých zdrojov	20
Obrázok 5 Cestná doprava	21
Obrázok 6 Zdroje znečistenia ovzdušia	24
Obrázok 7 Chránené vtáacie územia	27
Obrázok 8 Územia národného zoznamu chránených území európskeho významu	27
Obrázok 9 Navrhované územie európskeho významu	28
Obrázok 10 Štandardizovaná miera hospitalizácie (na 100 tis. obyvateľov)	33
Obrázok 11 Potraty žien v reprodukčnom veku	35

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK

PHSR – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave

SR – Slovenská republika

BK – Bratislavský kraj

SC – Senec

RCOP – Regionálne centrum ochrany prírody

TUR – Trvalo udržateľný rozvoj

STN – Slovenská technická norma

BVS – Bratislavská vodárenská spoločnosť

SHMÚ – Slovenský hydrometeorologický ústav

N/A – Not Available (nedostupné)

NUTS - Nomenklatura územných štatistických jednotiek. („Nomenclature des Unitées Territoriales Statistiques")

MŽP – Ministerstvo životného prostredia

UEV – Územia európskeho významu

SAC - Special Areas of Conservation

SPA - Special Protection Areas

Km – kilometer

kV – kilovolt

BSK – Bratislavský samosprávny kraj

MZ SR - Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

ÚSES - územný systém ekologickej stability

CHVO - chránená vodohospodárska oblasť

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Označenie

Tabuľka 1 Označenie

Názov:	Most pri Bratislave
Identifikačné číslo:	00 304 964

2. Sídlo

Tabuľka 2 Sídlo

Adresa sídla:	Č. 96, 900 46 Most pri Bratislave
----------------------	--

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, od ktorého možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto konzultácie

Tabuľka 3 Kontaktné údaje

Oprávnený zástupca	Ing. František Mastný
Kontaktná osoba	Jana Cingelová
Adresa	Č. 96, 900 46 Most pri Bratislave
Tel.kontakt	02/45951215
Mobil	
Email:	ekonom@mostpribratislave.sk
Miesto na konzultácie	

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

4. Názov

Tabuľka 4 Názov strategického dokumentu

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave 2016-2022
---------------	--

5. Územie (SR, kraj, okres, obec)

Tabuľka 5 Územie

NUTS I	Slovenská republika
NUTS III	Bratislavský samosprávny kraj
NUTS IV	Senec
NUTS V	Most pri Bratislave

6. Dotknuté obce

Priamo dotknutou obcou je obec Most pri Bratislave. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave neovplyvní iné obce. Avšak za nepriamo dotknuté obce sa považujú okolité obce:

Tabuľka 6 Zoznam nepriamo dotknutých obcí

Obec	Adresa
<i>Obec Most pri Bratislave</i>	Bratislavská ulica 96, 900 46 Most pri Bratislave
<i>Obec Miloslavov</i>	900 42 Miloslavov 181
<i>Obec Tomášov</i>	1.Mája 5, 900 44 Tomášov
<i>Obec Ivanka pri Dunaji</i>	900 28 Ivanka pri Dunaji
<i>Hlavné mesto SR Bratislava</i>	Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava
<i>Obec Malinovo</i>	Ul. L. Svobodu 17, 900 45 Malinovo
<i>Obec Dunajská Lužná</i>	Jánošíkovská 466/7, 900 42 Dunajská Lužná
<i>Obec Zálesie</i>	Trojičné námestie 1, 900 28 Zálesie

Zdroj: Vlastné spracovanie

7. Dotknuté orgány

Zoznam dotknutých orgánov:

Tabuľka 7 Zoznam dotknutých orgánov

P.	Dotknutý subjekt	Adresa
1.	<i>Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor geologického práva a zmluvných vzťahov</i>	Nám. Ľ. Štúra č.1, 811 04 Bratislava
2.	<i>Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby</i>	Kutuzova 8, 832 47 Bratislava
3.	<i>Okresný úrad Bratislava, Odbor výstavby a bytovej politiky</i>	Lamačská cesta 8, 845 14 Bratislava

4.	<i>Okresný úrad Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a krajiny a vybraných zložiek životného prostredia kraja</i>	Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
5.	<i>Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Pezinku</i>	Hasičská 4, 902 01 Pezinok
6.	<i>Okresný úrad, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií</i>	Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
7.	<i>Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva</i>	Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
8.	<i>Krajský pamiatkový úrad v Bratislave</i>	Leškova 17, 811 04 Bratislava
9.	<i>Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Bratislave</i>	Ružinovská 8, 820 09 Bratislava
10.	<i>Regionálna veterinárna a potravinová správa</i>	Svätoplukova 50, 903 01 Senec
11.	<i>Dopravný úrad SR, Odbor letísk</i>	Letisko M.R.Štefánika, 823 05 Bratislava
12.	<i>Bratislavský samosprávny kraj</i>	Sabinovská 16, 820 05 Bratislava 25
13.	<i>Okresný úrad Senec, odbor krízového riadenia</i>	Hurbanova 21, 903 01 Senec
14.	<i>Okresný úrad Senec, odbor starostlivosti o životné prostredie</i>	Hurbanova 21, 903 01 Senec
15.	<i>Okresný úrad Senec, pozemkový a lesný odbor</i>	Hurbanova 21, 903 01 Senec
16.	<i>Okresný úrad Senec, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií</i>	Hurbanova 21, 903 01 Senec
17.	<i>Obvodný banský úrad</i>	Mierová 19, 821 05 Bratislava
18.	<i>Štátna ochrana prírody SR, RCOP Bratislava</i>	Jeséniová 17D, 831 01 Bratislava
19.	<i>Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR</i>	Nám. Slobody č. 6, 810 05 Bratislava 26, odbor dopravy
20.	<i>Slovenský vodohospodársky podnik, OZ Bratislava</i>	Karloveská 2, 842 17 Bratislava 4
21.	<i>Regionálne cesty Bratislava</i>	Čučoriedková 6, 827 12 Bratislava
22.	<i>Národná diaľničná spoločnosť, a.s.</i>	Mlynské nivy 45, 821 09 Bratislava
23.	<i>Ministerstvo hospodárstva SR</i>	Mierová 19, 827 15 Bratislava 212
24.	<i>Ministerstvo zdravotníctva SR, Inšpektorát kúpeľov a žriediel</i>	Limbová 2, 837 52 Bratislava
25.	<i>Slovenská správa ciest</i>	Miletičova 19, 826 19 Bratislava

8. Schvaľujúci orgán

Schvaľujúcim orgánom je **Obecné zastupiteľstvo obce Most pri Bratislave**.

9. Obsah a hlavné ciele strategického dokumentu a jeho vzťah k iným strategickým dokumentom

Obsah strategického dokumentu znázorňuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 8 Obsah strategického dokumentu

ŠTRUKTÚRA	OBSAH
ÚVOD	Analýza realizovaných opatrení 2007-2013
1. ANALYTICKÁ ČASŤ	Analýza vnútorného prostredia
	<i>História obce a kultúrne pamiatky</i>
	<i>Poloha a prírodné podmienky</i>
	<i>Štruktúra obyvateľstva</i>
	<i>Ekonomická štruktúra</i>
	<i>Sociálna infraštruktúra</i>
	<i>Technická infraštruktúra</i>
	<i>Vplyv miestnej samosprávy na ekonomiku</i>
	<i>Názory a požiadavky občanov na budúci rozvoj obce</i>
	Analýza vonkajšieho prostredia
	<i>SWOT Analýza</i>
	<i>Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja</i>
2. STRATEGICKÁ ČASŤ	<i>Vízia obce</i>
	<i>Strategické ciele</i>
3. PROGRAMOVÁ ČASŤ	<i>Opatrenia a aktivity podľa jednotlivých oblastí</i>
	<i>Súbor ukazovateľov výstupu a výsledkov vrátane východiskových a cieľových hodnôt</i>
4. REALIZAČNÁ ČASŤ	<i>Popis úloh jednotlivých partnerov na realizáciu PHSR</i>
	<i>Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHSR</i>
	<i>Matica zodpovednosti</i>
	<i>Stručný popis komunikačnej stratégie</i>
	<i>Monitorovanie a hodnotenie</i>
	<i>Akčný plán</i>
5. FINANČNÁ ČASŤ	<i>Indikatívny finančný plán</i>
	<i>Model viaczdrojového financovania</i>
	<i>Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov</i>
ZÁVER	
PRÍLOHY	

Zdroj: PHSR Most pri Bratislave 2016-2022

Hlavné ciele strategického dokumentu

Cieľom strategického dokumentu je prostredníctvom analýzy súčasného stavu obce, slabých a silných stránok, identifikovaných rozvojových potrieb vytvoriť stratégiu rozvoja obce, aby bol zabezpečený hospodársky a sociálny rozvoj obce, ktorý bude v súlade s požiadavkami vyváženého a udržateľného rozvoja.

Opis cieľov

Ciele strategického dokumentu boli definované z hľadiska naplnenia rozvojových zámerov a priorít do nasledovnej hierarchickej štruktúry:

Tabuľka 9 Ciele PHSR

Vízia obce		
Obec Most pri Bratislave – atraktívna, bezpečná, sociálne, kultúrne a ekonomicky rozvíjajúca sa obec vidieckeho charakteru s mestskými prvkami architektúry poskytujúca plnohodnotný, harmonický život lokálneho obyvateľstva s kvalitne vybudovanou sociálnou a technickou infraštruktúrou, komplexnou ponukou obchodov, služieb a priestorom pre aktívne trávenie voľného času všetkých sociálnych skupín, s modernou interaktívne komunikujúcou samosprávou v ekologicky zdravom, tichom a príťažlivom prostredí.		
PO 1	PO 2	PO 3
<i>Ekonomická oblasť</i>	<i>Sociálna oblasť</i>	<i>Environmentálna oblasť</i>
<i>Ciele prioritných oblastí (ďalej len „PO“)</i>		
<i>Cieľom ekonomickej oblasti je zvyšovanie konkurencieschopnosti a tvorba pracovných príležitostí</i>	<i>Cieľom sociálnej oblasti je vytvoriť podmienky pre kvalitný život občanov</i>	<i>Cieľom environmentálnej oblasti je ochrana životného prostredia</i>
<i>Strategické ciele a opatrenia</i>		
Dopravná infraštruktúra	Školstvo a vzdelávanie	Oblasť vodného hospodárstva
Podnikateľské prostredie	Sociálna starostlivosť	Ochrana prírody a biodiverzity
	Kultúra	Odpadové hospodárstvo
	Šport	Doprava
	Verejná správa	

Zdroj: PHSR Most pri Bratislave 2016-2022

Časový horizont definovania cieľov

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja predstavuje dokument strednodobého charakteru, ktorého zámerom je navrhnuť strategické ciele do roku 2022.

Vzťah k iným strategickým dokumentom

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja predstavuje strednodobý strategický dokument lokálneho charakteru, ktorý je v koherencii s nasledovnými dokumentmi:

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MOST PRI BRATISLAVE 2016-2022
SPRÁVA O HODNOTENÍ VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Tabuľka 10 Vzťah k iným strategickým dokumentom

NUTS I	Národná stratégia regionálneho rozvoja
NUTS III	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja VÚC 2014-2020
NUTS V	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave 2007-2013
	Územnoplánovacia dokumentácia obce Most pri Bratislave 2013
	Program odpadového hospodárstva Most pri Bratislave 2011-2015

V dokumentoch uvedených v tabuľke č. 11 sa nepredpokladá žiadny antagonizmus medzi jednotlivými cieľmi a opatreniami, ale vyžaduje sa súlad strategického dokumentu s uvedenými dokumentmi:

Tabuľka 11 Vzťah k iným strategickým dokumentom

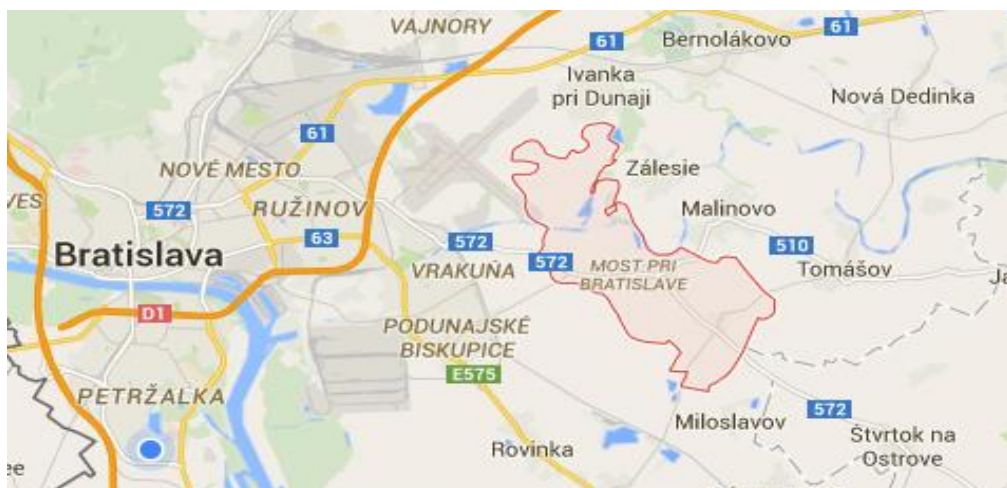
NUTS I	Národný akčný plán pre deti na roky 2013-2017
	Národný program aktívneho starnutia 2014-2020
	Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020
	Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
	Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020
	Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, 2013
	Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy
	Stratégia rozvoja verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy SR do roku 2020
	Národný program aktívneho starnutia 2014-2020
	Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014 - 2020
	Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016 - 2020
	Program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2014 - 2018.
NUTS III	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020
	Regionálna integrovaná územná stratégia Bratislavského kraja na roky 2014-2020
	Program odpadového hospodárstva Bratislavského kraja na roky 2016 – 2020 (v procese vydania)
	Plán dopravnej obsluhy BSK

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Obec Most pri Bratislave sa nachádza v západnej časti Slovenska. Je situovaná 3 km od hlavného mesta Bratislava. Obec sa skladá z dvoch katastrálnych území: Most pri Bratislave a Studené. Z hľadiska nomenklatury územno-štatistických jednotiek obec sa zaraďuje do okresu Senec v rámci vyššieho územného celku Bratislavský kraj. Katastrálne obec susedí zo západnej časti s hlavným mestom Bratislava, mestskou časťou Podunajské Biskupice a Vrakuňa, zo severu s obcou Ivanka pri Dunaji, zo severovýchodu s obcami Zálesie a Malinovo, z juhovýchodu s obcami Tomášov, Miloslavov a Dunajská Lužná. Priamo dotknutým územím je celé územie obce Most pri Bratislave. Sekundárne však môžu byť dotknuté aj susediace obce.

Obrázok 1 Obec Most pri Bratislave a susediace obce

Zdroj: maps.google.com

A. Informácie o súčasnom stave životného prostredie vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať.

Stav životného prostredia na území Slovenskej republiky je dlhodobo sledovaný prostredníctvom konkrétnych indikátorov zložiek životného prostredia. Každoročne sa informácie o kvalite životného prostredia spracovávajú podľa Zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí a zákona NR SR Č.205/2004 Z.z. o zhromažďovaní, odovzdávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v Správe o stave životného prostredia SR. Uvedený dokument predstavuje oficiálny dokument deklarujúci stav kvality životného prostredia na Slovensku.

Z hľadiska životného prostredia je územie Slovenskej republiky klasifikované do piatich tried úrovne. V rámci environmentálnej regionalizácie sa rozlišuje päť prostredí; prostredie vysokej kvality až po prostredie silne narušené. Po ich generalizácii dochádza k vymedzovaniu 62 regiónov, ktoré sú rozdelené do troch skupín. Rozdelenie znázorňuje nasledujúca tabuľka:

Tabuľka 12 Environmentálna regionalizácia SR

Typológia regiónu	
Regióny s nenarušeným prostredím	
Regióny s mierne narušeným prostredím	
Regióny so silne narušeným prostredím	

Zdroj: www.sazp.sk

Charakteristika územia

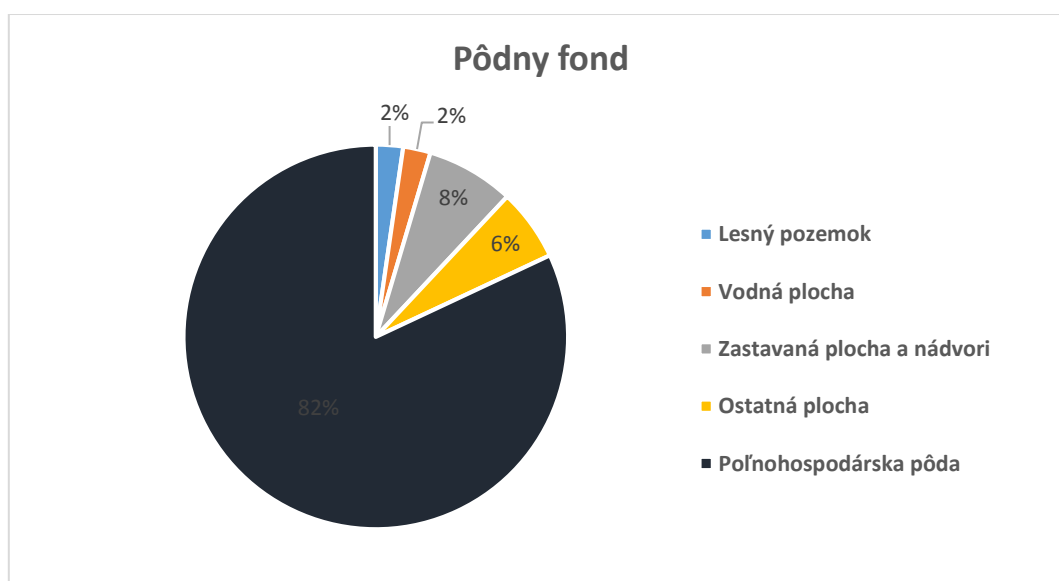
Obec Most pri Bratislave leží na Podunajskej nížine v severozápadnej časti Žitného ostrova na toku rieky Malý Dunaj. Reliéf obce je prevažne rovinatý do 128 m n. m. Celková rozloha obce predstavuje 1901 ha. Štruktúra pôdneho fondu v obci je zobrazená v nasledovnej tabuľke:

Tabuľka 13 Štruktúra pôdneho fondu

Názov	Rozloha v ha	Podiel v %
Poľnohospodárska pôda	1558,32	
Orná pôda	1483,97	95,23
Chmeľnica	0,0055	0
Vinica	0,0477	0
Záhrada	34,83	2,24
Ovocný sad	0	0
Trvalé trávne porasty	39,45	2,53
Nepoľnohospodárska pôda	342,69	
Lesný pozemok	43,51	12,7
Vodná plocha	43,85	12,8
Zastavaná plocha a nádvorí	140,38	40,97
Ostatná plocha	114,93	33,54

Zdroj: ŠÚSR, 2015

Tabuľka 14 Štruktúra pôdneho fondu

Zdroj: ŠÚSR, 2015

Geomorfologické a geologické pomery

Územie Slovenska je z hľadiska geomorfologických pomerov súčasťou Alpsko-himalájskej sústavy, alpínsko-pásmového pohoria Karpaty a Západopanónskej a východopanónskej panvy (Atlas SR, 2001). Patrí k geomorfologicky pestrým zaujímavým krajinám. Hlavnou črtou Západných Karpát sú veľké pretiahnuté chrbty a výrazné kotliny medzi nimi.

Obec Most pri Bratislave patrí do horskej sústavy Západných Karpát. Posudzované územie sa radí podľa geomorfologického členenia do oblasti Podunajskej nížiny. Je súčasťou podsústavy Panónskej panvy, provincii Západopanónskej panvy, subprovincii Malej dunajskej kotliny, oblasti Podunajskej nížiny. Reliéf obce je prevažne rovinatý, nachádza sa v 128 m.n.m.

Geologická stavba územia nie je zložitá. V podloží sa nachádzajú neogénne íly, piesky a štrky, ktoré sú v pahorkatinnej časti pokryté sprašami a sprašovými hlinami, v rovinatej časti nánosmi Dunaja a jeho prítokov. Zvyšky lužného lesa sú len pozdĺž toku rieky. Podložie uvedenej panvovej štruktúry predstavuje mladopaleozoické granitoidy. Kvartérne sedimenty sa nachádzajú na neogénnych usadínach s mocnosťou 43 až 48 m. Súčasťou kvartérnych sedimentov sú štrky, piesčité štrky a piesky wurmského veku. Sedimenty predstavujú fluvialne usadeniny paleotoku Dunaja. V tektonickej schéme spadá záujmové územie do oblasti neogénnych sedimentárnych panví.

Pedologické pomery

Súčasný stav pôdneho krytu na území Slovenskej republiky je výsledkom dlhodobého prirodzeného vývoja a súčasne však aj produktom človeka. Celková výmera pôdneho krytu obce Most pri Bratislave predstavuje 1901 ha. Z celkovej výmery pôdy predstavuje podiel lesných pozemkov 43,51 ha, zastavané plochy 140,38 ha, poľnohospodárska pôda 1558,3 ha, vodné plochy 3,85 ha. Pozvoľný úbytok pôdy je spôsobený najmä antropogénnym tlakom na využívanie pôdneho fondu napr. na účely výstavby. Rozmiestnenie typov pôd je podmienené výškovou zonálnosťou a v menšej miere geologickými a hydrologickými pomermi. V pedologických podmienkach pôdne typy zastupujú fluvizeme, luvizeme, čiernice s bohatým humusovým a sú vďaka vlaha z podzemnej vody úrodnejšie ako černozeme, kambizeme, rendziny a kultizeme. Celé územie sa intenzívne využíva vzhľadom na úrodnosť pôd. Na ložisku štrkopieskov sú pokryvné útvary tvorené piesčitými zeminami. Najvrchnejšiu vrstvu predstavuje hnedá ornica od 0,20 do 0,60 m mocnosti. Nasleduje vrstva holocénnych pieskov s mocnosťou 0,40 m až niekoľko metrov.

Geodynamické javy

Seizmicita Žitného ostrova dosahuje 6 až 7° MSK-64. Z hľadiska počtu zemetrasení s intenzitou väčšou ako 6° MSK-64 patrí Žitný ostrov v dotknutom úseku do kategórie 0 až 0,3 zemetrasení na 1000 km² za 100 rokov. Pre hodnotenie seizmicity bola aplikovaná norma STN 73 0036. V zmysle uvedenej normy, prílohy A2 „Seizmotektonická mapa Slovenska“, sa záujmové

územie nachádza v oblasti s maximálnou seizmicitou 7° M.C.S. Pravdepodobnosť zemetrasenia je raz za 80 rokov.

Ložiská nerastných surovín

V katastrálnom území obce sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu „štrkopiesky a piesky. Zloženie valúnov štrku je petrograficky podobné štrkom z koryta rieky Dunaj. Uvedené štrky sú tvorené kremeňmi, kremencami, pieskovcami, rohovcami, vápencami, kryštalicými bridlicami a granitoidmi. V minulosti toto ložisko využívala SONDA, s.r.o. V súčasnosti na ložisku v Moste pri Bratislave prebieha dobývanie podľa platného Rozhodnutia firmou ZAPA.

Radónové riziko

Katastrálne územie obce Most pri Bratislave patrí do nízkeho až stredného radónového rizika. Na území sa celkovo nachádza 56 referenčných plôch, z toho nízkych je 37 a stredných 19. Vzhľadom k tomu, že je v obci zaznamenaný nízky až stredný stupeň prenikania radónu z podlažia do objektov, tento fenomén nepredstavuje závažný environmentálny problém. Nie je evidovaná prognóza zvýšeného radónového rizika (eU nad 4 ppm).

Geotermálna energia

Na základe aplikácie Atlas geotermálnej energie <http://mapserver.geology.sk/atlasge/> nie sú vyznačené žiadne relevantné charakteristiky.

Klimatické podmienky

Vo všeobecnosti stav ovzdušia v posledných rokoch negatívne ovplyvňujú prejavy globálnej klimatickej zmeny. V priebehu 20. storočia sa na celom území Slovenskej republiky zvýšila priemerná ročná teplota vzduchu o 1 stupeň. V južnej časti Slovenska sa znížil priemerný úhrn zrážok o 15%. Bol zaznamenaný výrazný pokles relatívnej vlhkosti vzduchu a trvanie snehovej pokrývky na celom území Slovenska. Zdvojnásobili sa aj koncentrácie prízemného ozónu. Celé územie okresu Senec sa nachádza v teplej klimatickej oblasti a patrí k najteplejším na Slovensku. Na podnebie vplýva teplý vzduch prúdiaci z Podunajskej nížiny. Na základe členenia Slovenska na klimatické oblasti v Atlase krajiny SR sa územie obce zaraďuje do oblasti nížinnej klímy s miernou inverziou teplôt, suchá až mierne suchá. Priemerný počet letných dní v obci za rok je viac ako 50, čo vyjadruje teplá klimatická oblasť. Priemerné teploty v januári neklesajú pod -3. Zmena klímy negatívne ovplyvňuje životné prostredie. Častejšie sa vyskytujú lokálne extrémny ako prízračné dažde, horúčavy, víchrice. Intenzita javov sa prejavuje čoraz viac a na druhej strane ich predikcia je nízka.

Obrázok 2 Klimatické územia SR

Zdroj: www.geology.sk

Veterné pomery

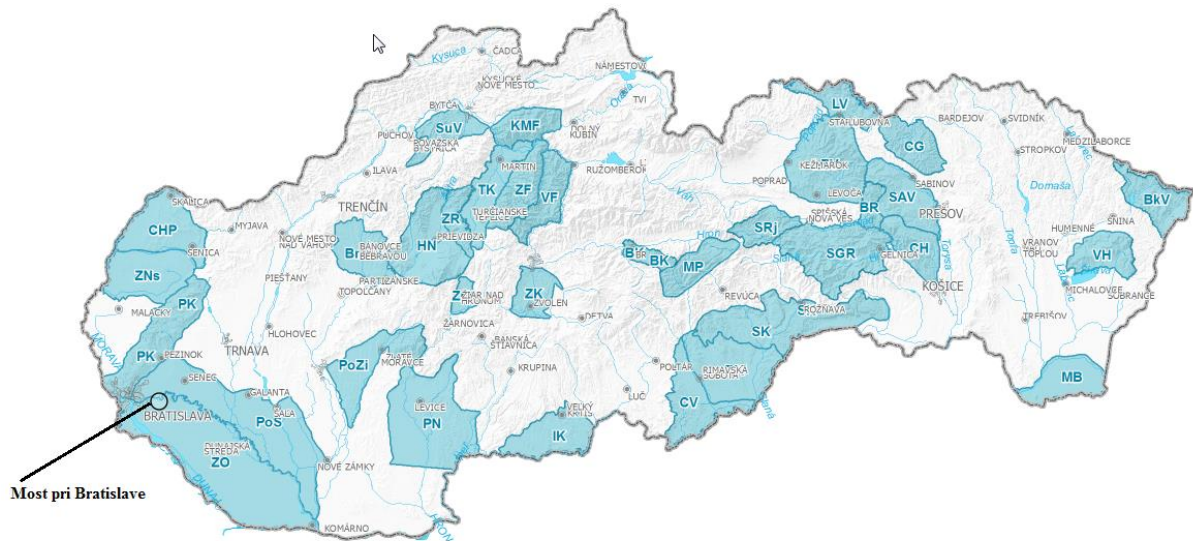
Veterné pomery ovplyvňuje najmä geomorfologické členenie v rámci všeobecnej cirkulácie atmosféry v strednej Európe. Z hľadiska reliéfu sú pre veterné pomery určujúce Karpaty a Alpy. Podunajská nížina patrí k najveternejším územiám. Prevládajú najmä severozápadné zložky prúdenia ovplyvnené všeobecnou cirkuláciou v strednej Európe a pokračujúcim dýzovým efektom, ktorého účinky smerom na juhovýchod a východ Podunajskej nížiny slabnú. Najveternejším mesiacom je február a marec. Najmenej veterný mesiac je september. Najsilnejší vietor je v priemere medzi 14 až 16 hod. v lete, medzi 12 až 14 hod. v zime. Riziko veternej erózie je málo pravdepodobné.

Hydrologické pomery

Posudzované územie sa nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Preto všetky aktivity realizované v území by mali byť v súlade s ochranou tejto oblasti prirodzenej akumulácie vôd.

Obrázok 3 Hydrologické pomery

Zdroj: www.geology.sk

Ide o rozsiahle územie Podunajskej roviny s prirodzenou akumuláciou podzemných vôd napájaných z Dunaja, ktoré tvorí jednu z najvýznamnejších zásobární pitnej vody v Európe. Posudzovaným územím pretekajú toky Malý Dunaj a Šúrsky kanál. Sú to vodohospodársky významné toky, ktoré sú súčasťou zoznamu vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z. o vodohospodársky významných vodných tokoch a vodárenských vodných tokov. V časti Studené sa nachádza územie ochranného pásma II. Stupňa prírodných liečivých zdrojov v Čilistove. V obci je situované jazero Zelená voda.

Na základe hydrogeologickej rajonizácie Slovenska sa územie Mostu pri Bratislave zaraďuje do rajónu Q 052- Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny s využiteľnosťou podzemných vôd 22424,16 l.s⁻¹ a zóny formovania zásob podzemných vôd Gabčíkovej depresie. Hlavný kolektor podzemnej vody predstavuje komplex kvartérnych fluviálnych sedimentov tzv. piesčitých štrkov. Štrky majú dobré hydraulické vlastnosti. Štrky sú dosť silne až silne permeabilné s vysokou prietoknosťou. Hladina podzemnej vody je voľná, generálny smer prúdenia podzemnej vody je približne SZ – JV smeru. Na základe prieskumných diel realizovaných v predmetnom území, sa narazená hladina podzemnej vody pohybovala v rozmedzí 7 m pod úrovňou terénu.

Kvalita pitnej vody v obci dlhodobo vykazuje vysokú úroveň – takmer 100 %. Obec má vybudovaný verejný vodovod s dĺžkou 26 km. Počet obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov dosiahol 99,5 %.

Podzemné vody sú s voľnou hladinou, môžu byť v čiastočne napätom stave. Najvyššie hladiny boli zaznamenané v jarných mesiacoch. V letných mesiacoch stav hladiny väčšinou pozvoľne klesá. Minimálny stav dosahujú v jesenných až zimných mesiacoch.

Povrchové vody sa podieľajú na odvodňovaní územia spolu s kanalizačným systémom. Slúžia ako zdroje vody a recipienti odpadových vôd z kanalizácie.

Zájmové územie je situované na rovine bez rizika vodnej erózie.

Fauna a Flóra

Katastrálne územie obce sa zaraďuje podľa fyto geografického členenia Slovenska do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotemnej flóry (Eupannonicum) a okresu Podunajská nížina s prevládajúcimi nížinnými prvkami.

Podľa mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie klimaxových rastlinných spoločenstiev sa v záujmovom území vyskytujú jaseňovo-brestovo dubové lesy (tvrdé lužné lesy), dubové lesy na kyslých podložiach, vrbovo-topoľové lesy (mäkké lužné lesy).

Vzhľadom k tomu, že v území sa zachovali lužné lesy, sú v nich zastúpené najmä druhy ako topoľ čierny (*Populus nigra*), topoľ biely (*Populus alba*), jaseň úzkolisý, brest väzový (*Ulmus laevis*) a vrbý (*Salix*).

Z hľadiska členenia územia Slovenska na zoogeografické regióny je záujmové územie súčasťou zoogeografickej provincie Vnútrokarpatských znížení, oblasti Panónskej, obvodu Juhoslovenského, okrsku Dunajského lužného. Vyskytujú sa tu predovšetkým teplomilné druhy živočíchov. Dotknuté územie je súčasťou zastavaného územia. Na základe tejto skutočnosti je možné predpokladať, že je tu výskyt synantropných druhov živočíchov viazaných na urbanizovaný priestor. Vyskytujú sa tu druhy ako jež západoeurópsky (*Erinaceus europeus*), zajac poľný (*Lepus europeus*) jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), sumec západný (*Silurus glanis*) a pod.

V areáli dotknutého územia nebol zistený žiadny výskyt chránených a ohrozených druhov živočíchov, ani ich biotopy.

Krajina, štruktúra, scenéria, ochrana a stabilita

Štruktúra krajiny

Posudzované územie patrí do osídlenej krajiny vidieckeho typu, ktorá má potenciál poľnohospodárskej krajiny a krajiny s dominantnou obytnou a rekreačnou funkciou. Významné postavenie v krajinnej štruktúre riešeného územia má najmä poľnohospodárska pôda a významnú časť z celkovej výmery katastrálneho územia predstavuje zastavaná plocha.

Územie je tvorené poľnohospodárskou pôdou v širších vzťahoch meandrovitý tok Malého Dunaja s brehovým porastom, ktorý predstavuje nadregionálny biokoridor. V dotknutom území sa nenachádzajú žiadne veľkoplošné alebo maloplošné územia v zmysle zákona 543/2002 Z.z. ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Poľnohospodárska krajina predstavuje potenciál pre rozvoj funkcie bývania a podnikateľských aktivít nevýrobného a skladového charakteru.

Z hľadiska funkčného využitia súčasťou dotknutého územia sú:

Funkčné využitie	
Urbanizované plochy	<i>Nesúvislá a súvislá zástavba plôch, ktoré sú využívané na bývanie, výrobu, služby, kultúru, rekreáciu, šport a iné aktivity ľudí, ktoré reprezentujú výrobné objekty, obytné domy, rekreačné zariadenia, infraštruktúry, športové a rekreačné plochy.</i>
Dopravné koridory	<i>Cestné komunikácie I. až III. Triedy, poľné cesty, elektrovody, produktovody.</i>
Poľnohospodárske plochy	<i>Lúky a pasienky, záhrady, skleníky, oračiny</i>
Lesné plochy a porasty drevín	<i>Brehové porasty, líniová vegetácia zamokrené lokality, staré aleje, rozptýlená zeleň.</i>
Vodné toky, vodné plochy	<i>Využívané zdroje podzemných vôd.</i>
Ostatné plochy	<i>Odkryvy pôdy, štrkoviská, skládky a pod.</i>

Vzhľadom na koncentráciu aktivít dotknuté územie dnes patrí k rozvinutejším obciam územia SR.

Scenéria

Na formovaní krajinej scenérie dotknutého územia sa z prírodných prvkov najvýraznejšie podieľa rovinatý, mierne zvlnený terén Podunajskej nížiny s vodným tokom Malý Dunaj. Katastrálne územie má rovinatý charakter s nadmorskými výškami 128 m.n.m.

Územie obce Most pri Bratislave je z ekologického hľadiska stabilné až nestabilné. Toto prostredie má nedostatok vegetačných prvkov a monotónny reliéf krajiny. Vodné toky Malý Dunaj, Šúrsky kanál, Biela voda a vodné plochy štrkových jám sú situované prevažne v severnej časti katastra.

Ochrana krajiny

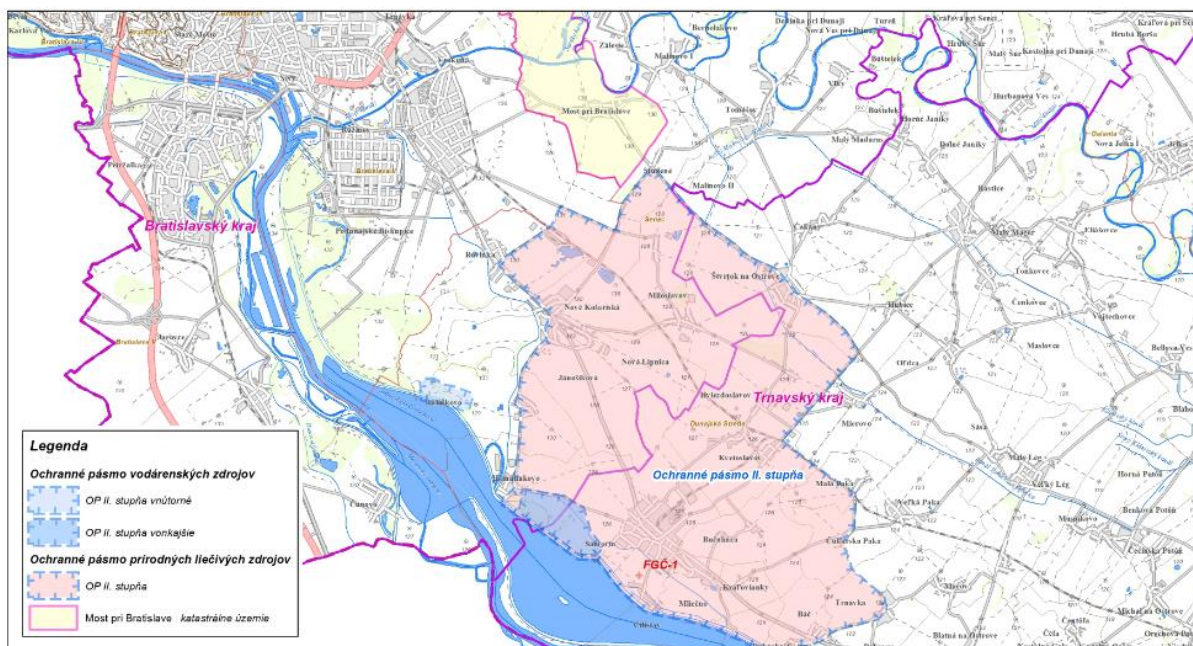
Dotknuté územie sa zaraďuje v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny do I. stupňa ochrany (Všeobecná ochrana). Katastrálne územie obce je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Žitný ostrov v zmysle Nariadenia vlády SR č. 46/1978 o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom Ostrove. Z tohto dôvodu je potrebné pri činnosti dodržiavať § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. vodný zákon v znení neskorších predpisov.

V území obce sa tiež nachádza:

- Navrhované chránené územie európskeho významu SKUEV0541 Malý Dunaj
- Ochranné pásmo II. stupňa prírodných liečivých zdrojov Čilistov
- Ochranné pásma letiska M. R. Štefánika
- Ochranné pásma ostatné - ciest a hygienické

V časti Studené sa nachádza územie ochranného pásma II. Stupňa prírodných liečivých zdrojov v Čilistove.

Obrázok 4 Platné ochranné pásma vodárenských zdrojov a prírodných liečivých zdrojov

Zdroj: Geospektrum

Vzhľadom k tomu, že katastrálne územie obce konkrétne časť Studené spadá do ochranného pásma II. Stupňa prírodných liečivých zdrojov v Čilistove, je potrebné pri činnosti rešpektovať všestrannú ochranu v zmysle vyhlášky MZ SR č. 552/2005.

V dotknutom území obce sa nachádza niekoľko prvkov nadregionálneho a regionálneho územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“):

- **Nadregionálny biokoridor Malý Dunaj**
- **Nadregionálny biokoridor Šúrsky kanál (Malé Karpaty – Malý Dunaj)**
- **Nadregionálny biokoridor Šúrsky kanál – Malý ostrov**
- **Regionálny biokoridor Dunaj – Malý Dunaj**

Infraštruktúra

Cestná doprava

Obec Most pri Bratislave má výhodnú polohu voči hlavným dopravným koridorom nadregionálneho až medzinárodného významu, ktoré sa viažu k nultému dopravnému okruhu a mimoúrovňovému križovaniu v západnej časti pri vstupe do obce. Regionálna sieť bezprostredne súvisiaca s územím obce Most pri Bratislave sa dotýka ciest II/572 a II/510. Obe uvedené cesty II. triedy prechádzajú zastavaným územím obce a tvoria jej základnú komunikačnú kostru. Na ne sa pripája sústava miestnych komunikácií.

Obrázok 5 Cestná doprava

Zdroj: www.cdb.sk

Doplnkovú cestnú sieť, vyznačujúcu sa regionálnym významom v prepojení medzi krajmi a okresmi, vytvárajú cesty:

- II/572 Bratislava – Most pri Bratislave – hranica Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „BSK“)
- Vzhľadom na vyťaženosť ciest nad prípustnú intenzitu dopravy v obci sa v budúcnosti plánuje výstavba diaľnice D4 s výhľadom do roku 2020. V rámci programového obdobia sa tiež plánuje preložka cesty II/572 a rekonštrukcia cesty II/510.

Pre optimalizáciu cestnej dopravnej obsluhy územia, prevedenie dopravných prúdov vo výhľadových intenzitách a dodržania homogenity stavebného usporiadania križovatiek na danom ťahu cestnej komunikácie je potrebné postupovať v zmysle platných predpisov a STN 73 6102 – Projektovania križovatiek na pozemných komunikáciách a STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií. Pri návrhu nových lokalít vyvolávajúcich nárast cestnej dopravy

Železničná doprava

Územím obce neprechádzajú žiadne trasy a zariadenia železničnej dopravy. Dopravnú infraštruktúru medzinárodného významu predstavuje letisko M.R. Štefánika v Ivanke pre Dunaji, vzdialené od obce 7,8 km.

Statická doprava

Pre dosiahnutie optimálneho stavu statickej dopravy odporúčame vypracovať samostatný projekt parkovacej politiky v obci Most pri Bratislave, ktorý vznikne na základe monitoringu parkovania a odstavovania vozidiel v dotknutom území.

Zásobovanie energiami a vodou

Energetické hospodárstvo v obci predstavujú elektrické rozvodové siete a plynofikácia. Elektrická energia je riešená vonkajšími vedeniami vysokého napätia - 22 kV odbočujúcimi z kmeňového vedenia zo 110/22 kV transformovne Podunajské Biskupice. Celé zastavané územie obce je zásobované zemným plynom z miestnych strednotlakových plynovodov, dobudovaných v roku 1989. Zdrojom plynu je vysokotlakové potrubie s vysokotlakovou prípojkou ukončenou regulačnou stanicou v južnej časti obce, z ktorej vedie strednotlakové zásobovacie potrubie. Takmer 93,3% domácností je plynofikovaných. Dĺžka plynovodnej siete predstavuje 20 km.

Obec má vybudovaný verejný vodovod s dĺžkou 26 km. Vodovodná sieť patrí do majetku a správy BVS, a.s. Bratislava. V obci je 99,5% obyvateľov napojených na verejný vodovod. V obci je vybudovaná splašková kanalizačná sieť gravitačno-prečerpávacía so smerovaním odpadu do ČOV Most pri Bratislave s recipientom Malý Dunaj. Kanalizačná sieť patrí do správy Kanalizácia M&M s.r.o.

Služby obyvateľstvu

Obec poskytuje služby predovšetkým v terciárnej sfére s množstvom maloobchodných predajní, súkromných podnikov pohostinského a stravovacieho charakteru.

Školstvo

Súčasnú výchovno-vzdelávaciu sústavu v obci tvorí predškolské aj školské zariadenie prvého a druhého stupňa. Súčasťou základnej školy je aj školský klub detí. V obci sa nachádza aj Materské centrum Lentilka. Je to dobrovoľné záujmové združenie mamičiek, ktoré si svojpomocne organizujú rôzne činnosti.

Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná v zdravotnom stredisku nachádzajúcom sa na Bratislavskej ulici. Ambulantnú zdravotnícku starostlivosť poskytuje praktický lekár pre dospelých a detský lekár. V obci je tiež gynekologická a stomatologická ambulancia. V obci sa nachádza aj Lekáreň MOST.

Sociálna starostlivosť pre občanov

V obci nie je situované zariadenie poskytujúce sociálnu starostlivosť pre občanov. Obec zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby formou terénnej opatrovateľskej služby prostredníctvom neziskovej organizácie Ružová záhrada, ktorá sídli v okresnom meste Senec.

Odpadové hospodárstvo

Obec zabezpečuje v zmysle zákona č. 7/2015 Z.z. o odpadoch a zmene a doplnení niektorých zákonov zber zmesového komunálneho odpadu, separovaného odpadu skla, papiera a plastov, stavebných odpadov, textilu, elektronického odpadu a aj ostatných nebezpečných odpadov. Na zber bioodpadov sa v obci používajú kompostéry a veľkoobjemové kontajnery. V prípade zberu elektroodpadov a batérií má obec zaužívaný mobilný zber. Zber textilu je realizovaný prostredníctvom zberových kontajnerov. Obec má vypracovaný Program odpadového hospodárstva POH, avšak nie je platný. V súčasnosti sa v obci nachádzajú 3 zariadenia na zhodnocovanie odpadov.

Obec nemá vybudovaný zberný dvor, ale posudzovaný strategický dokument predpokladá jeho realizáciu.

Súčasný stav jednotlivých zložiek životného prostredia

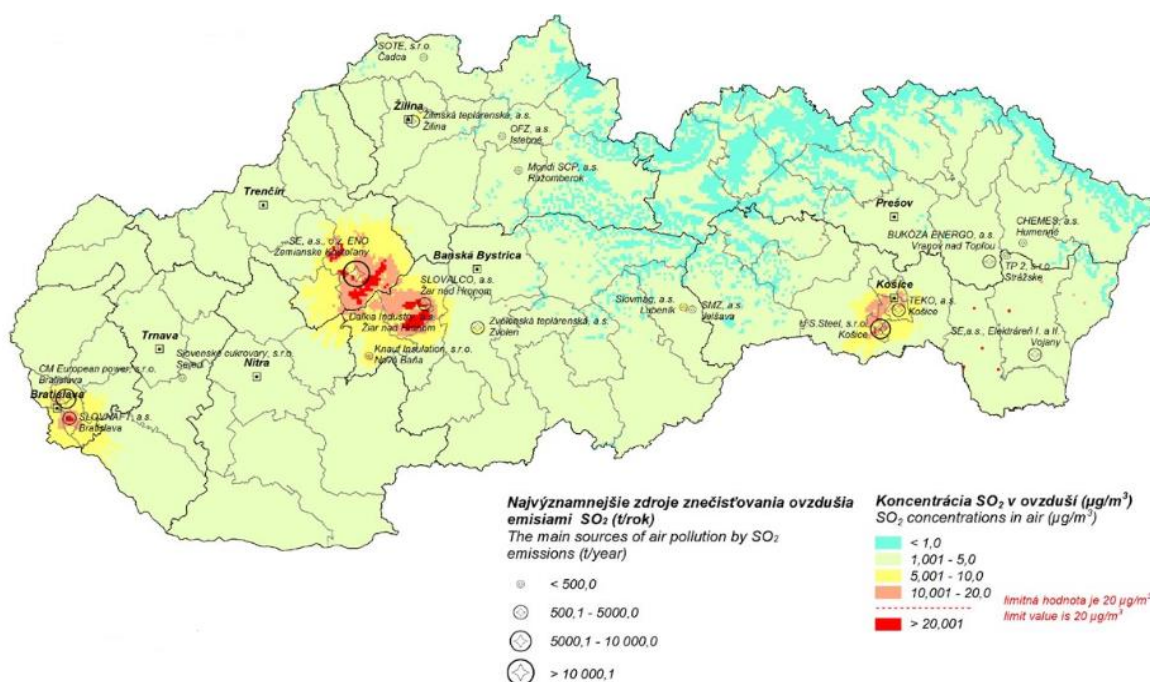
Obec Most pri Bratislave je súčasťou regiónu 2. environmentálnej kvality s mierne narušeným prostredím.

Ovzdušie

Ovzdušie spolu s klímou patria k významným a integrálnym prvkom životného prostredia. Kvalita ovzdušia je determinovaná obsahom znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. Hodnotenie kvality ovzdušia vyplýva zo zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov. Kritériá kvality vymedzuje vyhláška MŽP SR č. 360/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia. Základným predpokladom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší. V okrese Senec nie je situovaný žiadny z 10 najväčších zdrojov znečistenia ovzdušia v rámci celej Slovenskej republiky pre základné znečisťujúce látky. Taktiež v obci Most pri Bratislave sa nenachádza žiadna meracia stanica znečisťujúcich látok v ovzduší.

Najväčším pôvodcom znečisťujúcich látok uvoľňovaných do ovzdušia je najmä automobilová doprava. Za druhotný zdroj znečistenia ovzdušia je považovaná sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu územia. V katastrálnom území obce sú hlavnými zdrojmi znečisťovania aj lokálne kúreniská.

Obrázok 6 Zdroje znečistenia ovzdušia

Zdroj: SHMÚ

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Vo všeobecnosti na území Slovenska má kvalita vôd v poslednom období pozitívny trend, avšak situáciu v kvalite vôd nie je ešte stále uspokojivá.

Kvalitu vody v Malom Dunaji významne ovplyvňuje priemyselná a poľnohospodárska činnosť a existujúce sídelné aglomerácie. Malý Dunaj je oddelený od hlavného toku Dunaja na jeho ľavom brehu v Pálenisku a pri Kolárove sa vlieva do Dunaja. Najväčším prítok Malého Dunaja je Čierna voda. Celkové povodie dosahuje 3173 km. Od nápuštného objektu pri Slovnafte preteká kanálom cez územie obce Most pri Bratislave a pokračuje v pôvodnom koryte so šírkou 30-50 m. Priemerná hĺbka hladiny podzemnej vody na Žitnom ostrove sa pohybuje od 1,52 m až po 6,7 m pod terénom. Negatívny vplyv na kvalitu vôd Malého Dunaja majú najmä chladiace odpadové vody zo Slovnaftu, ktoré sú zdrojom znečistenia najmä ropnými látkami, fenolmi a tiež ďalšími látkami organického charakteru. Ďalší bodový zdroj znečistenia predstavuje ÚČOV hlavného mesta Bratislava a odľahčovacích stôk. Aj napriek tomu, že ÚČOV čistí vody s najväčšou účinnosťou, predstavujú zdroj organického znečistenia a nutrientov. Do Malého Dunaja ústi aj Šúrsky kanál, ktorý odvádzá nedostatočne čistené odpadové vody z podkarpatskej oblasti (Svätý Jur – Modra). Organické zložky znečistenia sa postupne odbúravajú samočistiacimi procesmi, ale dusík vo forme dusínatov sa vyskytuje v celom pozdĺžnom profile Malého Dunaja ako ukazovateľ prekračujúci limitné koncentrácie.

Faktory, ktoré spôsobujú kontamináciu podzemných vôd majú veľmi rôznorodý charakter. Sú dôsledkom rozvoja priemyslu, poľnohospodárstva, urbanizácie i dopravy. Sekundárnymi zdrojmi kontaminácie sú najmä infiltrujúce zrážkové vody, ktoré obsahujú cudzorodé látky zo znečisteného ovzdušia.

Z priestorového hľadiska k vysoko kontaminovaným sa zaraďujú podzemné vody v oblastiach nížin a kotlín s vysokou koncentráciou hospodárskych aktivít, priemyselného alebo poľnohospodárskeho charakteru. V uvedených oblastiach sú mnohonásobne vyššie koncentrácie síranov, chloridov, dusičnanov, fosforečnanov, draslíka, železa, mangánu, agresívneho oxidu uhličitého a mnohých kovov, najmä medi, zinku a kadmia.

Kvalita pitnej vody však dlhodobo vykazuje vysokú úroveň. Na základe realizovaných rozborov vody v obci predstavuje kvalita vody hodnotu 100 v percentuálnom hodnotení. Počet obyvateľov zásobovaných verejným vodovodom dosiahol 99,5 %.

Kontaminácia horninového prostredia

K znečisteniu horninového prostredia prispievajú najmä odpadové vody z obcí, miestnych prevádzok, poľnohospodárstva, dopravy. Špecifickým znečisťovateľom pôd sa považujú aj nelegálne skládky odpadu, ktoré z dôvodu absencie technického vybavenia pre izoláciu, spôsobujú prienik rôznych škodlivín do pôd.

Environmentálne záťaž

Environmentálna záťaž predstavuje pre územie spektrum zaťažení z priemyselnej, vojenskej, banskej, dopravnej a poľnohospodárskej činnosti, ale aj z nesprávneho nakladania s odpadom. V území obce Most pri Bratislave nie je evidovaná žiadna stará environmentálna záťaž priemyselného charakteru s významnými environmentálnymi rizikami. V posudzovanom území sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne environmentálne záťaž.

Degradácia pôd

Degradácia pôd môže postupne nastať prostredníctvom činností súvisiacich s komunálnou sférou alebo poľnohospodárskou výrobou. V rastlinnej sfére sa znížilo používanie priemyselných hnojív a ochranných prostriedkov. Aj napriek tomu sa prejavuje celoplošná degradácia s dopadom na zmenu štruktúry pôdneho profilu a obsahy niektorých cudzorodých látok. Bodové zdroje kontaminácie predstavujú najmä silážne jamy a lokálne neriadené skládky odpadov.

Najväčším zdrojom kontaminácie pôdy, či už poľnohospodárskej, alebo lesnej pôdy, sú emisie z rôznych antropogénnych aktivít (priemysel, energetika, kúrenie, doprava, poľnohospodárstvo), ktoré sa dostávajú do prírodného prostredia z lokálnych, regionálnych i globálnych zdrojov.

Biodiverzita

Lokalita posudzovaného územia je intenzívne využívaná ako orná pôda a na účely zástavby na úkor poľnohospodárskej pôdy, čím sa znižuje úroveň biodiverzity v dotknutom území.

Predpokladaný vývoj, ak sa stratégia neimplementovala

V prípade, že by sa stratégia neimplementovala, stav životného prostredia by v posudzovanom území nezmenil. Naďalej budú v obci pretrvávať nedostatky, ktoré návrh strategického dokumentu predpokladá riešiť a v čo najväčšej miere eliminovať. V obci by pôsobili stresové faktory, ktoré pôsobia negatívne na okolitú krajinu a životné prostredie. Naďalej sa budú prehĺbovať negatívne vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia, či už z hľadiska znečistenia vody, pôdy, ovzdušia, energetiky, odpadového hospodárstva, hluku, ako aj z hľadiska kvality života obyvateľov. Navrhovanými opatreniami sa očakáva zlepšenie stavu životného prostredia, kvality lokálneho obyvateľstva a pozitívny dopad na verejné zdravie.

A. Informácie vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam, akými sú navrhované vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti a pod.

Územné oblasti s vysokou ekologickou a biologickou hodnotou z hľadiska zachovalosti biotopov podliehajú osobitnej ochrane. Z environmentálneho hľadiska dôležité oblasti nachádzajúce sa území Slovenskej republiky je možné zaradiť do dvoch skupín.

- Územia, ktoré sú chránené podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane a prírody a krajiny
- Územia, ktoré sú chránené na základe zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách

Územia, ktoré sú chránené podľa zákona č. 543/2002

NATURA 2000

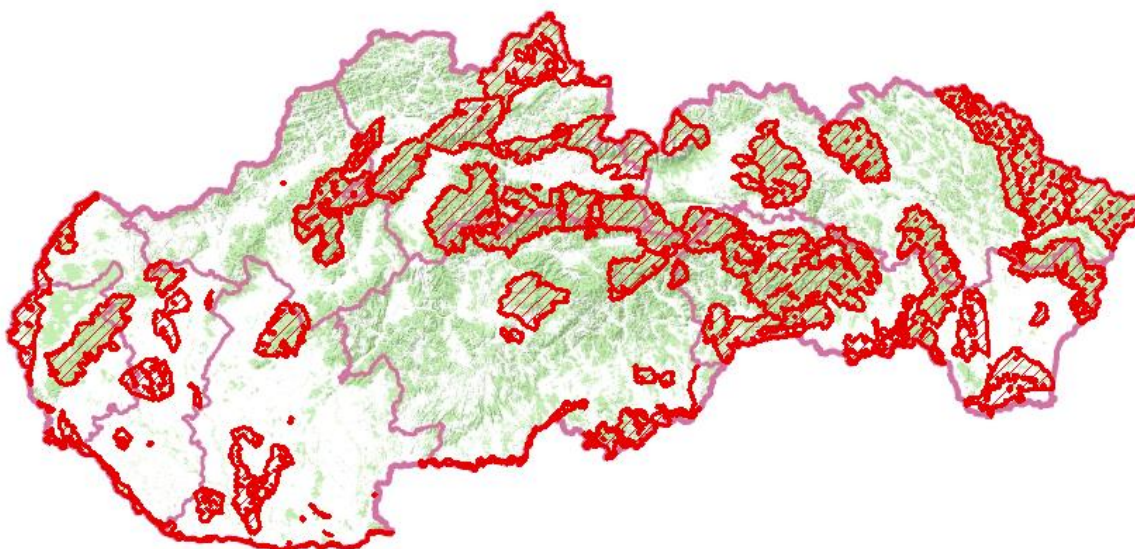
Sústavu NATURA 2000 predstavujú dva typy území:

- Chránené vtáčie územia – územia, ktoré sú osobitne chránené (Special Protection Areas, SPA) a sú vyhlásené na základe smernice Rady 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva
- Chránené územia európskeho významu – osobitne chránené územia (Special Areas of Conservation, SAC), ktoré sú vyhlásené na základe smernice Rady 92/43/EHS o ochrane biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

Chránené vtáčie územia

Dňa 9.7. 2003 vláda SR schválila Národný program navrhovaných vtáčích území (uznesenie vlády SR č.636/2003). Aktuálny zoznam obsahuje 41 chránených vtáčích území.

Obrázok 7 Chránené vtáčie územia

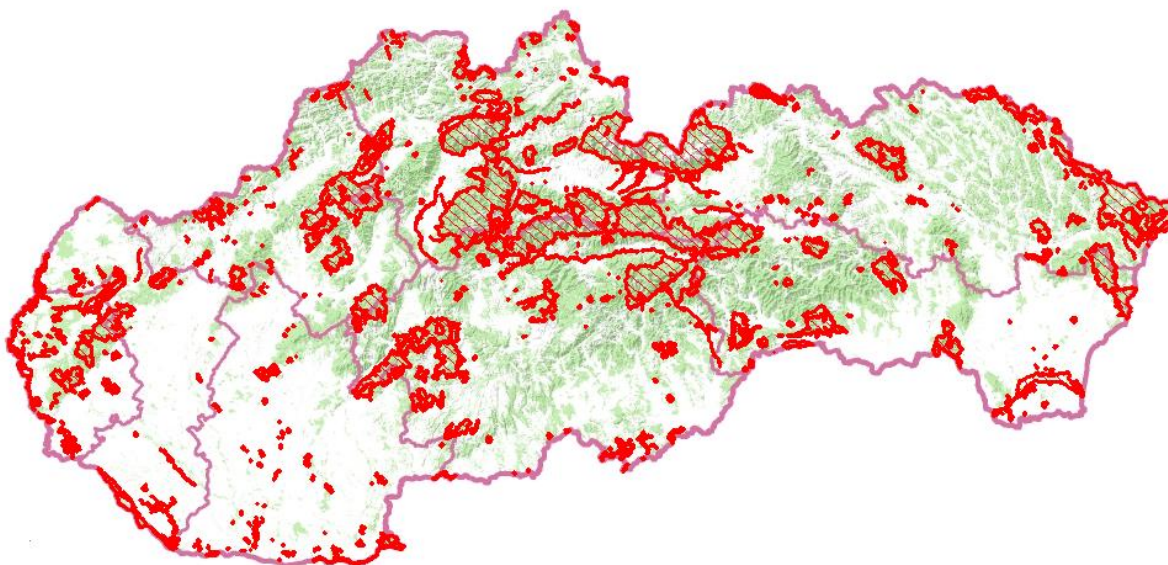
Zdroj: www.geoenviroportal.sk

V posudzovanom území sa nevyskytuje chránené vtáčie územie.

Územia európskeho významu (SKUEV)

Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu bol vládou SR schválený 17.3. 2004.
V súčasnosti zoznam obsahuje 473 území.

Obrázok 8 Územia národného zoznamu chránených území európskeho významu

Zdroj: www.geoenviroportal.sk

Cez katastrálne územie obce prechádza navrhované územie SKUEV Malý Dunaj, na ktoré sa však ešte nevzťahuje územná ochrana podľa § 27 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane

prírody a krajiny, pretože ešte nie je oficiálne zaradené do zoznam chránených území európskeho významu.

Obrázok 9 Navrhované územie európskeho významu

Zdroj: RCOP

Chránené územia na základe zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách

Chránené vodohospodárske oblasti

Chránené vodohospodárske oblasti predstavujú územia, v rámci ktorých sa v dôsledku priaznivých podmienok vytvárajú prirodzené akumulácie povrchových a podzemných vôd. Na území SR bolo vyhlásených 10 CHVO. Úhrnná plocha CHVO predstavuje 6 942 km, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 14,2 územia SR. Posudzované územie sa vyskytuje v CHVO Žitný ostrov. Na základe tejto skutočnosti je potrebné pri realizácii opatrení navrhovaných v strategickom dokumente dodržiavať § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. vodný zákon v znení neskorších predpisov.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

Predmetom ochrany sú vodárenské zdroje, ktorými sú podľa § 7 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení zákona č. 384/2009 Z.z. útvary povrchových a podzemných vôd využívané na odbery vôd pre pitnú vodu alebo využiteľné na zásobovanie obyvateľstva pre viac ako 50 osôb. V SR bolo vyhlásených 1734 vodárenských zdrojov podzemných vôd, 43 vodárenských povrchových vôd, 1 269 ochranných pásiem vodárenských zdrojov podzemných vôd a 81 ochranných pásiem vodárenských zdrojov povrchových vôd.

Chránené oblasti citlivé na aplikáciu živín

Nariadením vlády SR č. 617/2004 Z.z. bola na základe § 81 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách ustanovené citlivé a zraniteľné oblasti

Citlivé oblasti

V zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách citlivé oblasti predstavujú vodné útvary povrchových vôd. V prípade zvýšenej koncentrácie živín v povrchových vodách môže vyvolať nežiadúci stav kvality vôd využívaných ako vodárenské zdroje. V tomto prípade si povrchové vody vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia odpadových vôd.

Zraniteľné oblasti

Na základe nariadenia vlády č. 617/2004 a v súlade so smernicou Rady 91/676/EHS o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov boli vymedzené zraniteľné oblasti. Zraniteľné oblasti predstavujú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd, alebo vsakujú do podzemných vôd. Koncentrácia dusičnanov v uvedenom type vôd je vyššia ako 50 mg/l-1. Katastrálne územie obce Most pri Bratislave patrí do zoznamu zraniteľných oblastí na území SR.

Vodohospodársky významné toky

Do zoznamu vodohospodársky významných tokov na Slovensku je zaradených 586 vodných tokov a do zoznamu vodárenských vodných tokov je zaradených 102 vodných tokov.

Malý Dunaj a Šúrsky kanál sú v zmysle vyhlášky MŽP SR č.211/2005 Z.z., ktorou je ustanovený zoznam vodohospodársky významných zdrojov a vodárenských vodných tokov významnými vodnými tokmi.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov, prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov

Z hľadiska ochrany prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov sa v katastrálnom území obce nachádza ochranné pásmo II. stupňa liečivých zdrojov Čilistov. Pri

realizácii opatrení strategického dokumentu je potrebné rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 552/2005 Z. z. , ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma liečivých zdrojov v Čilistove.

Ochranné pásma dopravnej infraštruktúry

Katastrálne územie obce sa nachádza v ochranných pásmach Letiska M. R. Štefánika Bratislava a v ochranných pásmach radaru pre koncovú riadenú oblasť Letiska M. R. Štefánika, Bratislava TAR LZIB (sektor A).

V katastrálnom území obci sa vyskytujú viaceré pásma ochrany dopravnej a technickej infraštruktúry.

B. Charakteristika životného prostredia vrátane zdravia v oblastiach, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené.

Kvalita životného prostredia predstavuje rozhodujúci faktor vplývajúci na zdravie a priemerný vek obyvateľov. Priaznivý vývoj kvality životného prostredia predstavuje základný predpoklad pre dosiahnutie pozitívnych trendov v základných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva.

Predkladaný návrh strategického dokumentu bude mať vplyv predovšetkým na celé územie obce Most pri Bratislave. PHSR prinesie pozitívne trendy do oblasti hospodárskej, sociálnej aj environmentálnej, čo postupne bude prispievať k zvyšovaniu kvality životného prostredia v obci.

Vo všeobecnosti realizáciou opatrení uvedených v PHSR Most pri Bratislave a k nim priradených rámcových aktivít , nedôjde k žiadnemu významnému negatívnemu ovplyvneniu životného prostredia a zdravia. Všetky aktivity, ktoré by mohli mať dopad na zložky ŽP a zdravie podliehajú povoľujúcemu procesu v zmysle príslušnej legislatívy. Posudzovaný strategický dokument je svojou stanovenou stratégiou k životnému prostrediu a zlepšeniu zdravia prostredníctvom svojej vízie, cieľov , opatrení a aktivít maximálne zameraný i na environmentálne ciele vrátane cieľov zdravotných. Implementáciou strategického dokumentu PHSR prostredníctvom naplnenia jeho priorít, špecifických cieľov, opatrení a aktivít pri naplnení požiadaviek legislatívy sa predpokladá pozitívny vplyv dokumentu na zlepšenie stavu ŽP a zdravia na území obce Most pri Bratislave.

Stav životného prostredia na SR sa pravidelne aktualizuje v Správach o stave životného prostredia, ktoré uverejňuje MŽP SR podľa zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí a zákona č. 205/2004 Z.z. o zhromažďovaní, odovzdávaní a šírení informácií o stave životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V posudzovanom území je relatívne priaznivý stav životného prostredia. Priaznivý stav životného prostredia je aj v častiach, v ktorých je výskyt stresových faktorov. Ide

predovšetkým o lokality s obytnou, obslužnou funkciou, ale aj o zastavané lokality s výrobnou a skladovou funkciou.

Zdravie obyvateľstva

Celkový zdravotný stav obyvateľstva predstavuje pôsobenie viacerých kľúčových determinantov ako sú ekonomické a sociálne situácie, výživové návyky, životný štýl, úroveň a dostupnosť zdravotníckej starostlivosti, genetické predispozície, ale aj úroveň životného prostredia. Zodpovedná politika v oblasti zdravia je schopná zásadným spôsobom ovplyvniť najmä zdravotnícku starostlivosť, kvalitu prostredia a nepriamym spôsobom aj životný štýl. Spracovanie štatistických údajov v oblasti zdravia obyvateľstva sa publikuje predovšetkým pre NUTS I, NUTS III a v menšej miere aj pre NUTS IV. Hodnotenie zdravotného stavu obyvateľstva pre NUTS V nie je uvádzané. Vzhľadom k tomu sú v správe uvedené najnovšie informácie platné pre NUTS I, NUTS III, NUTS IV.

Na základe informácií NCZI (2014) mala Slovenská republika 5 421 349 obyvateľov, z čoho 2 642 328 tvorila mužská populácia a 2 771 021 ženská populácia. Na 1000 mužov pripadalo 1052 žien. Aj napriek tomu, že na Slovensku je vyššia natalita chlapcov, dlhodobo prevláda vyšší podiel žien (51,3%). V roku 2014 predstavoval podiel narodených chlapcov 51%, čo vyjadruje, že na 1000 narodených dievčat pripadalo 1044 narodených chlapcov. Vyšší podiel mužskej populácie pokračuje do päťdesiateho roku veku. Kvôli vyššej úmrtnosti mužskej populácie po dosiahnutí päťdesiateho veku rastie počet žien, ktorý sa aj v nasledujúcich vekových kategóriách naďalej zvyšuje.

Priemerný vek obyvateľov v roku 2014 predstavoval 39,9 roka. Bol o 0,3 roka vyšší ako bol priemerný vek dosiahnutý v roku 2013. V mužskej populácii priemerný vek predstavoval hodnotu 38,2 roka a v ženskej populácii 41,4 roka. V roku 2014 predstavoval ukazovateľ nádej na dožitie pri narodení v prípade mužskej populácie 73,19 roka a v ženskej populácii 80 rokov.

Na Slovensku v roku 2014 predproduktívna zložka obyvateľstva (0-14 rokov) tvorila 15,3 %, čo sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zmenila len veľmi nepatrne. Produktívna zložka obyvateľstva (15-64 rokov) predstavovala 70,7 %. Podiel produktívnej zložky v porovnaní s rokom 2013 klesol zo 71,7% na 70,7%. Poproduktívna zložka obyvateľstva (65 rokov a viac) sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšila o 0,4 % na takmer 14%. Uvedená skutočnosť prezentuje, že hlavným demografickým vývojovým trendom zostáva starnutie populácie. Vplyvom starnutia sa zvyšuje index starnutia, ktorý vyjadruje pomer generácie prarodičov a generácie detí. Na území SR index starnutia v roku 2014 predstavoval 91,2. Starnutie populácie ovplyvňuje najmä zvyšovanie strednej dĺžky života a súčasná nízka plodnosť.

V roku 2014 sa na území SR narodilo 53 033 živonarodených detí. Hrubá miera pôrodnosti dosiahla hodnotu 10,2 živonarodených detí na 1000 obyvateľov. Fertilita v roku 2014 dosiahla hodnotu 1,4 dieťaťa. Hranica jednoduchej reprodukcie predstavuje 2,1 dieťaťa na 1 ženu. To znamená, že na Slovensku prevláda dlhodobá nedostatočná plodnosť, ktorá každoročne mierne stúpa.

V roku 2014 zomrelo 51 346 ľudí. Hrubá miera úmrtnosti v porovnaní s rokom 2013 poklesla z 9,6 na 9,5 zomretých na 1000 obyvateľov. Počet zomretých detí do jedného roka vzrástol z 301 na 318 v porovnaní s rokom 2013.

Najčastejšou vyskytujúcou sa príčinou úmrtnosti v ženskej a mužskej populácii sú choroby obehovej sústavy. Druhou najčastejšie vyskytujúcou sa príčinou úmrtia u oboch pohlaví sú nádory. Od roku 2012 stúpol počet nádorových ochorení v mužskej populácii o 9% a u žien o 12%. Najviac úmrtí v mužskej populácii bolo zaznamenaných v skupine nádorových ochorení priedušnice, priedušiek a pľúc, hrubého čreva, konečníka a prostaty. V prípade ženskej populácie za najčastejšiu príčinu úmrtia nádorových ochorení sa považuje nádor prsníka, hrubého čreva, konečníka, priedušnice, priedušiek a pľúc. Druhými najčastejšie vyskytujúcimi príčinami úmrtia sú vonkajšie príčiny. Tieto príčiny sa trojnásobne viac vyskytujú u mužov ako u žien. Do tejto skupiny príčin patria najmä dopravné nehody, pády, úmyselné sebapoškodenia a ďalšie tragické udalosti neurčeným spôsobom. V súčasnosti sa nastáva mierny pokles počtu úmrtí na choroby obehovej sústavy a zvyšuje sa počet úmrtí na nádorové ochorenia. Z regionálneho hľadiska nadštandardnú hodnotu úmrtnosti eviduje Nitriansky kraj (11,1 ‰), Banskobystrický kraj (10,2 ‰). Naopak najnižšiu mieru úmrtnosti vykazuje Prešovský kraj (8,2 ‰). Uvedené hodnoty sú však z veľkej miery ovplyvnené vekovou štruktúrou populácie.

Rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých osôb predstavoval 3687 osôb. V porovnaní s rokom 2013 došlo k zvýšeniu počtu o 953 osôb. V Bratislavskom kraji v roku 2014 prirodzený prírastok predstavoval hodnotu 3,3 %.

Základný ukazovateľ zdravotného stavu obyvateľstva predstavuje miera hospitalizácie. V roku 2014 bolo na Slovensku vykázaných 1 184 486 ukončených prípadov hospitalizácie, čo predstavuje 21 859,4 na 100 000 obyvateľov. Na základe údajov zo Zdravotníckej ročenky 2014 podľa územia trvalého bydliska sú evidované lepšie hodnoty pre okres Senec v porovnaní s BSK a celkovým územím SR.

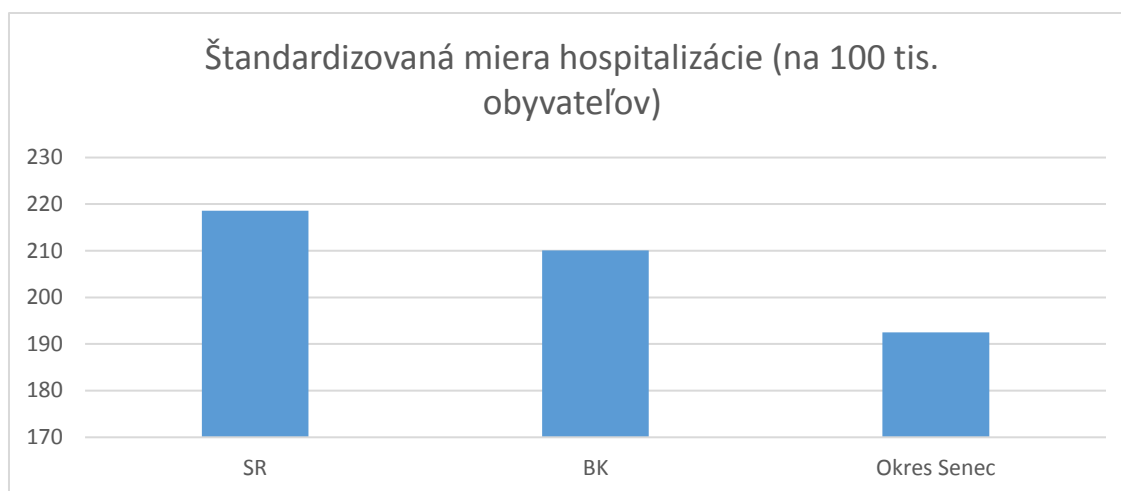
Tabuľka 15 Miera hospitalizácie

Územie	SR	BK	Okres Senec
Štandardizovaná miera hospitalizácie (na 100 tis. obyvateľov)	218,6	210,1	192,5
Priemerný ošetrovací čas v dňoch	6,7	6,6	6,6

Zdroj: Zdravotnícka ročenka 2014

Obrázok 10 Štandardizovaná miera hospitalizácie (na 100 tis. obyvateľov)

Najčastejšie vyskytujúcim sa dôvodom na hospitalizáciu v populácii sú choroby obehovej sústavy. Priemerný vek hospitalizovaných v rámci tejto skupiny chorôb bol 67,7 rokov. Ďalšiu veľmi rozšírenú príčinu hospitalizácie (9,6%) predstavovali choroby tráviacej sústavy (2 097,4/100 000). Priemerný vek pacientov dosiahol 50,6 rokov. Najčastejšie vyskytujúcou sa diagnózou v rámci chorôb tráviacej sústavy bol zaznamenaná diagnóza k80 žľčové kamene (16 067) prípadov. 9,3% prípadov predstavovali nádory (2 033,6/100 000). V porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástol počet nádorových ochorení o 2,5%. Priemerný vek hospitalizovaných bol 58,7 rokov. K najrozšírenejším diagnózam patrili zhubný nádor priedušiek a pľúc C34 (8964 prípadov) a nádor hrubého čreva C18 (7 226 prípadov). Priemerný ošetrovací čas predstavoval 6,7 dní. Najdlhší čas bol evidovaný v prípade duševných porúch a porúch správania (27,4 dní) a naopak najkratší čas bol zaznamenaný pri chorobách oka a jeho adnexov (3,7 dňa). Z regionálneho hľadiska vzhľadom na trvalé bydliska pacienta po prepočítaní na 1000 obyvateľov bolo najviac hospitalizácií vykázaných v Prešovskom (230,8), Košickom (229,2) a Banskobystrickom kraj (225,8). Štandardizovaná miera úmrtnosti klesla v celej populácii v roku 2014 o 9,2%.

Tabuľka 16 Počet živonarodených detí s vrozenou chybou

Územie	Spolu	Veková skupina							
		Do 14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+
SR	28,0	26,3	28,9	26,9	28,6	26,3	29,7	39,0	60,6
BK	24,4	-	30,9	36,3	25,2	19,3	29,3	24,5	-
SC	32,7	-	-	24,4	48,9	15,8	47,1	41,7	-

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe NCZI, 2016

V roku 2013 dosiahla miera celkovej incidencie detí s vrozenou chybou hodnotu 28 na 1000 narodených detí s dominanciou chlapcov (32,4 /1000 živonarodených chlapcov) v porovnaní s dievčatami (23,4/1000 živonarodených dievčat). Na úrovni krajov najnižšia hodnota bola zaznamenaná v Banskobystrickom kraji (15,6/1000 živonarodených detí) a naopak najvyššia hodnota bola evidovaná v Nitrianskom kraji (45/1000 živonarodených detí). Na úrovni okresov sa incidencia detí s vrozenou chybou pohybovala v intervale od 0-88,1 detí/ 1000 živonarodených detí. Najvyššia incidencia detí bola zaznamenaná v okrese Stará Ľubovňa (88,1

detí/ 1000 živonarodených detí) a žiadne dieťa s vrodenuou chybou nebolo evidované v okrese Sobrance. V okrese Senec v porovnaní s BK a SR je ukazovateľ počet živonarodených detí s vrodenuou chybou nepriaznivejší. Incidencia detí s vrodenuou chybou sa v porovnaní rokov 1995 a 2013 zmenila, pretože sa zmenila pôrodnosť žien vzhľadom na ich vekovú skupinu. Pôrodnosť ovplyvňuje zvyšovanie vzdelanostnej kvalifikácie obyvateľstva v dôsledku meniacich sa nárokov na trhu práce. Zvyšuje sa podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí, čím sa nepriamo odkladajú do vyššieho veku udalosti súvisiace s reprodukciou obyvateľstva.

V porovnaní rokov 1995 a 2013 sa pôrodnosť žien zmenila v závislosti od vekovej skupiny nasledovne:

Tabuľka 17 Rozdiely v incidencii detí s vrodenuou chybou

Veková skupina	Počet rodičiek
15-19 rokov	2,5 x nižší
20-24 rokov	2,5 x nižší
30-34 rokov	2-2,5 vyšší
35-39 rokov	2-2,5 vyšší
40-44 rokov	2-2,5 vyšší
25-29 rokov	nezmenený

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z NCZI, 2014

Miera incidence detí s vrodenuou chybou na 1000 živonarodených detí bola v každej vekovej skupine matiek vyššia v porovnaní s rokom 1995, s maximom rozdielu vo vekovej skupine 40-44 ročných žien a 25-29 ročných žien.

Tabuľka 18 Vybrané ukazovatele potratovosti podľa územia trvalého bydliska

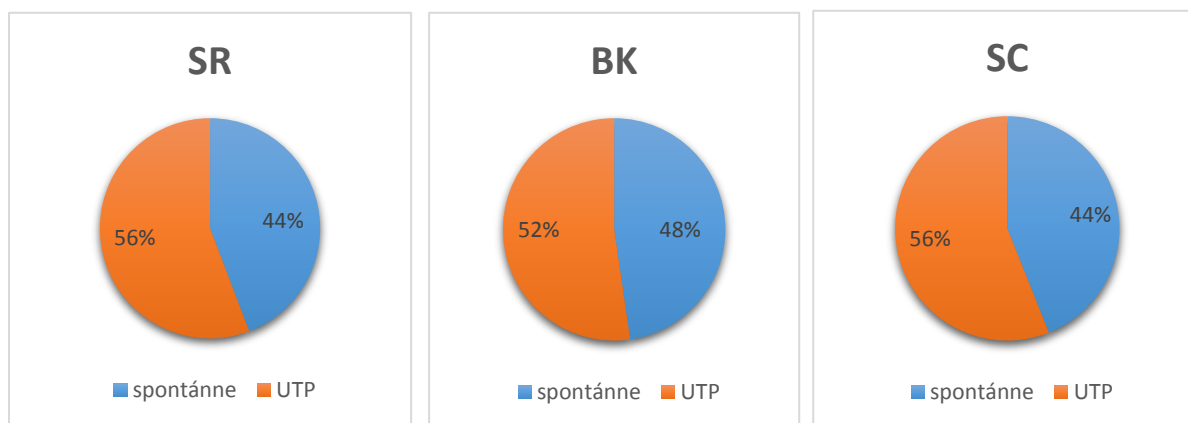
Územie	Potraty/1000 žien v reprodukčnom veku			UPT /100 potratov	Zo 100 UPT	
	spolu	spontánne	UTP		Legálnych UPT do 8. týždňa	UPT zo zdravotných dôvodov
SR	11,8	4,2	5,3	44,8	67,2	15,2
BK	12,8	5,2	5,7	44,3	63,9	12,8
SC	10,9	4,0	5,1	44,8	65,3	16,8

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z NCZI, 2015

Na základe informácií uvedených v tabuľke je možné konštatovať, že úroveň potratovosti v okrese Senec je v porovnaní s potratovosťou SR a BK nižšia.

Obrázok 11 Potraty žien v reprodukčnom veku

C. Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu

Vo všeobecnosti rozvoj regiónov veľmi úzko súvisí s riešením environmentálnych a zdravotných problémov. Stratégia PHSR a jej samotná implementácia bude v obci Most pri Bratislave prispievať k riešeniu viacerých nedostatkov v oblasti životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

Tabuľka 19 Prehľad nedostatkov relevantných z hľadiska strategického dokumentu

Všeobecné trendy na regionálnej úrovni
• Nedostatočná starostlivosť o životné prostredie a to na všetkých úrovniach ľudskej činnosti
• Nedostatočná a neúčinná integrácia environmentálnych požiadaviek vo všetkých oblastiach ľudskej činnosti
• Nedostatočná integrácia environmentálnych aspektov do ekonomických a sektorových rozhodnutí
• Nízke povedomie širokej verejnosti o ochrane a tvorbe životného prostredia a jeho vplyve na kvalitu života v regióne
• Nedostatočné využívanie miestneho rozvojového potenciálu
Nepriaznivé trendy v oblasti dopravy
• Nedostatočná úroveň kvality dopravnej infraštruktúry
• Nárast frekvencie dopravy na cestných komunikáciách všetkých tried
• Nízky podiel environmentálne prijatých foriem dopravy
• Vysoký a rastúc podiel IAD
• Dopravná nehodovosť
• Pomalá realizácia nových projektov v oblasti dopravy zameraných zlepšenie úrovne kvality života obyvateľov negatívne ovplyvnenej súčasnou nevyhovujúcou dopravnou situáciou
• Zvyšujúca sa tranzitná doprava cez sídla resp. v ich blízkosti
• Vysoký a rastúci podiel individuálnej automobilovej dopravy a autodopravy tovarov a výrobkov
Nepriaznivé trendy v oblasti ochrany prírody a krajiny v mestách a na vidieku

• Znižovanie biodiverzity, ruderalizácia a synantropizácia prírodného prostredia • Fragmentácia územia, izolácia populácií, vytváranie bariér; • Ovplyvnenie prirodzeného prostredia bioty zmenou abiotických podmienok a vodného režimu; • Nedostatočná pozornosť venovaná územiám chráneným podľa osobitných predpisov • Zábery poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely • Zábery lesnej pôdy • Nedostatok pozornosti a finančných prostriedkov na údržbu a obnovu krajinného kultúrneho dedičstva • Znečisťovanie podzemných a povrchových vôd komunálnymi odpadovými vodami • Problematika v oblasti chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov – eliminovať činnosti, ktoré spôsobujú presakovanie znečistených látok do spodnej vody
Nepriaznivé trendy v oblasti ovzdušia a klímy
• Znečistenie ovzdušia škodlivinami, najmä PM 10 a PM 2,5 – diaľkový prenos, erózia pôdy, sekundárna prašnosť, lokálne vykurovanie drevom, uhlím a biomasou • Produkcia skleníkových plynov a ich vplyv na klímu • Dopravné koridory v blízkosti sídiel – emisie ZL do ovzdušia – znečisťovanie komunálneho ovzdušia • Znečistenie ovzdušia škodlivinami a ochorenia na ktorých vzniku sa znečistenie spolupodieľa.
Nepriaznivé trendy v oblasti zdravia obyvateľov a na úrovni sídiel
• Synergické vplyvy súvisiace so znečistením ovzdušia a emisiami hluku, najmä v súvislosti s dopravou • Hluková záťaž prostredia a ochorenia na vzniku ktorých sa hluk podieľa • Kumulácia vplyvov v súvislosti so zvyšovaním populácie a jej nárokov na zdroje • Vysoká energetická náročnosť budov • Nedostatočná pozornosť venovaná úsporám energie • Nevyvážený rozvoj sídiel • Zdravotný stav obyvateľstva, kvalita života • Nízka efektivita, dostupnosť a kvalita zariadení poskytujúcich zdravotnú starostlivosť. • Slabo vybavená infraštruktúra súvisiaca s poskytovaním sociálnych služieb • Nezodpovedajúci stav energetickým požiadavkám technického vybavenia verejných budov, nevyhovujúca izolácia budov • Nevyhovujúci stav verejného osvetlenia (vysoká energetická náročnosť)
Nepriaznivý vývoj v oblasti technickej infraštruktúry
• Nedostatočná kvalita vodovodných sietí; • Nízky podiel environmentálne prijateľných riešení pri realizácii projektov technickej infraštruktúry; • Nekoordinovaný rozvoj podnikateľských aktivít bez zohľadnenia environmentálnych aspektov; • Nedostatočné využívanie najlepšie dostupných technológií. • Problematika odpadového hospodárstva • Problematika nelegálnych a neriadených skládok

Zdroj: Vlastné spracovanie

PHSR Most pri Bratislave svojou stratégiou rieši vyššie definované environmentálne problémy prostredníctvom špecifických cieľov, opatrení a ním definovaných rámcových aktivít.

Nepriaznivý demografický vývoj

Najzávažnejším dôsledkom súčasného demografického vývoja neustále narastajúca hodnota indexu starnutia. Samotný proces starnutia sa bude aj v nasledujúcich rokoch naďalej zrýchľovať. V prvej polovici 21. storočia bude vývoj obyvateľstva na SR poznačený predovšetkým nízkou úrovňou natality a starnutím obyvateľstva. Intenzita týchto procesov bude bezprostredne súvisieť s vývojom plodnosti, úmrtnosti a migrácie. Nepriamo však bude ovplyvnená spoločenskými, politickými, ekonomickými a kultúrnymi faktormi. Predpokladá sa, že samotný prírastok bude ja naďalej stagnovať. Na základe prognózy počtu obyvateľov do roku 2060 nastane mierny nárast počtu obyvateľov. Očakávaný demografický vývoj prinesie však so sebou závažné zmeny. V spoločnosti sa bude zvyšovať naďalej podiel starých ľudí a imigrantov aj z kultúrne rozdielnych pomerov. Zvládnutie situácie si bude vyžadovať zmenu a nové prístupy v rodinnej, populačnej, sociálnej, hospodárskej a migračnej politike.

D. Environmentálne ciele vrátane zdravotných cieľov zistených na medzinárodnej, národnej a inej úrovni, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu

Všeobecné environmentálne ciele relevantné z hľadiska strategického dokumentu sa týkajú predovšetkým nasledovných oblastí. Na niektoré oblasti však dokument nemá priamy dopad, ale nepriamo ich podporuje.

Všeobecné ciele

- aktívna podpora udržateľného rozvoja vo svete a zabezpečovanie súladu vnútorných a vonkajších politík EÚ s globálnym udržateľným rozvojom a s jej medzinárodnými záväzkami;
- dosiahnutie vyššej atraktívnosti Európy ako miesta investovania a práce;
- zlepšenie a zvýšenie investícií do výskumu a vývoja.

Ovzdušie

- splnenie záväzkov v ochrane ovzdušia vyplývajúcich z Kjótskeho protokolu;
- obmedzenie zmeny klímy a náklady s ňou spojené, negatívne účinky na spoločnosť a životné prostredie;
- zníženie emisií základných látok znečisťujúcich ovzdušie, prchavých organických zlúčenín, perzistentných organických látok, ťažkých kovov na stav v súlade s medzinárodnými dohovormi;
- širšie uplatnenie pohonných látok a druhov dopravy neznečisťujúcich životné prostredie.

Voda

- zníženie množstva znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách až na prípustnú určenú mieru budovaním ČOV, kanalizácií, zvýšenie vysoko efektívnych metód čistenia (biologické, chemické) pri preferovaní rozostavaných ČOV, zníženie rozdielu medzi množstvom odoberanej a vypúšťanej vyčistenej vody na minimum a perspektívne splnenie požiadaviek smernice EÚ 91/271/EEC pre čistenie komunálnych odpadových vôd;
- zavedenie opatrení na znižovanie spotreby pitnej vody minimalizovaním strát vo vodovodnej sieti a racionálnejším hospodárením u spotrebiteľov, sprísnenou kontrolou potenciálnych príčin havárií a pod.;
- zavedenie opatrení na zníženie znečistenia vodných tokov v IV. a V. triede čistoty vrátane vytvorenia podmienok na ich revitalizáciu, celkové zníženie znečistenia vodných tokov aj v II. a III. triede čistoty;
- uplatňovanie zvýšenej ochrany a racionálneho využívania vodných zdrojov oceňovaných aj podľa ich environmentálnej hodnoty a verejnoprospešnej funkcie, efektívnejšie využívanie spolupôsobenia zdrojov podzemných a povrchových vôd;

Horninové prostredie, pôda a les

- Zníženie výmery silne až veľmi silne ohrozených pôd výsadbou vetrolamov, brehových porastov a výsadbou vhodných kultúr, využívanie pôd poškodenými imisiami na produkciu pre nepotravinárske účely s ich postupnou dekontamináciou
- Uplatňovanie šetrnejších metód obhospodarovania, ekologizácie lesníctva a premietnutie zásad environmentálnej politiky v rámci lesohospodárskej praxe
- Realizácia koncepcie rudného a nerudného baníctva SR a systém ochrany horninového prostredia, racionálne využívanie anorganických prírodných zdrojov a geotermálnej energie

Odpady

- obmedzovanie vzniku nebezpečných odpadov, zabezpečenie ich recyklácie a zneškodňovanie nerecyklovaných odpadov spôsobom neohrozujúcim životné prostredie

Ochrana prírody

- dobudovanie sústavy chránených území, zabezpečenie ochrany nadregionálnych biocentier, vytvorenie podmienok na obnovu zaniknutých a prerušených trás, nadregionálnych biokoridorov, do-tvorenie sústavy bilaterálnych a trilaterálnych chránených území a prvkov ÚSES, zabezpečenie II. a III. stupňa ochrany ekologicky významných celkov a oblastí
- ochraňovať a obnoviť habitaty a prírodné systémy a zastaviť straty biodiverzity
- vytvorenie a uplatnenie revitalizačných programov a projektov extrémne narušených území a pre zhodnotenie environmentálnej únosnosti
- podporovanie územnoplánovacieho procesu a spracovávanie ÚPD v súlade s princípom udržateľného rozvoja tak, aby sa znižovalo zaťaženie životného prostredia a dochádzalo k harmonizácii ľudských aktivít s prírodou

- uplatňovanie zvýšenej ochrany a racionálneho využívania prírodných zdrojov oceňovaných podľa ich environmentálnej hodnoty, verejnoprospešnej funkcie, orientovania vedy a techniky na riešenie komplexných environmentálnych problémov v zmysle princípov udržateľného rozvoja

Regionálny rozvoj

- podporiť vyváženejší regionálny rozvoj redukciou disparít v ekonomických aktivitách a udržanie životaschopnosti mestských a vidieckych komunít, tak ako je doporučené v European Spatial Development Perspective

Zdravie obyvateľstva

- zlepšenie zdravotného zabezpečenia občanov;
- vývoj stratégie a mechanizmov na prevenciu, výmenu informácií a na reagovanie na stavy ohrozenia zdravia v dôsledku prenosných a neprenosných ochorení a pod.;
- vývoj kapacity a postupy na riadenie rizika, zlepšiť pripravenosť a plánovanie pre prípad naliehavých situácií z hľadiska ohrozenia zdravia, a to na úrovni EÚ, ako aj na medzinárodnej úrovni, vyvinúť postupy pri oznamovaní rizika a na konzultáciu protipatrení;
- podporiť a zlepšiť vedecké poradenstvo a posudzovanie rizika presadzovaním skorého označenia rizík, analyzovať ich možný dosah, vymieňať si informácie o rizikách a vystavení sa ich účinkom a podporovať jednotné a harmonizované postupy;
- podporovať iniciatívy na zvýšenie počtu rokov života prežitých v dobrom zdraví, podporovať zdravé starnutie, opatrenia na preskúmanie dosahu, aký má zdravie na produktivitu a pracovné zapojenie ako príspevok k napĺňaniu lisabonských cieľov;
- zamerať sa na zdravotné determinanty s cieľom podporiť a zlepšiť kvalitu zdravia a vytvoriť vhodné prostredie pre vývoj zdravého životného štýlu a prevencie chorôb, vyvinúť akcie zamerané na kľúčové faktory ako sú výživa a telesná aktivita a pod.

Manažment prírodných zdrojov

- zlepšenie hospodárenia s prírodnými zdrojmi, vyhnúť sa ich nadmernému využívaniu a uznať hodnotu služieb ekosystémov

Doprava

- obmedzenie súvislosti nárastu dopravných výkonov a rastu hrubého domáceho produktu s cieľom redukovať dopravné zápchy a iné negatívne vedľajšie efekty dopravy;
- zabezpečenie, aby dopravné systémy spĺňali hospodárske, sociálne a environmentálne potreby spoločnosti pri minimalizovaní ich nežiaduceho vplyvu na hospodárstvo, spoločnosť a životné prostredie.

Hospodárska prosperita

- podpora prosperujúceho, inovačného a konkurencieschopného hospodárstva, bohatého na znalosti, ktoré sú účinné pri ochrane životného prostredia a ktoré zaručujú vysokú životnú úroveň, plnú zamestnanosť a kvalitnú prácu v celej Európskej únii;
- podpora trvalo udržateľného modelu spotreby a výroby;
- nedostatočná koordinácia a nesystémový prístup k rozvoju komplexných zdravotníckych a sociálnych služieb na regionálnej úrovni;
- nízka efektivita a dostupnosť a aj kvalita zariadení poskytujúcich zdravotnú starostlivosť.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V tomto dokumente sa zohľadňuje predovšetkým potreba zlepšenia implementácie existujúcej environmentálnej legislatívy, posilnenie environmentálnych záujmov a väčšia participácia občanov do rozhodovacích procesov.

1. Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne).

V rámci posudzovania strategického dokumentu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave boli zhodnotené jeho predpokladané vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne i negatívne).

Vo všeobecnosti najdôležitejší bude celkový prínos implementácie strategického dokumentu pre životné prostredie a zdravie človeka ako nástroja na plánovanie rozvoja.

Dôležitosť pozitívnych a negatívnych vplyvov bude súvisieť najmä so súčasným stavom danej zložky životného prostredia vrátane socioekonomických charakteristík a ich poradie dôležitosti. Vzhľadom na charakter posudzovaného strategického dokumentu a súčasný stav územia a obyvateľstva za dôležité aspekty budú považované kvalita života obyvateľov v obci Most pri Bratislave a verejné zdravie obyvateľov.

Identifikácia najvýznamnejších vplyvov

Pozitívny vplyv na kvalitu života bude súvisieť najmä s realizáciou nasledovných opatrení za účelom dosiahnutia cieľov stanovených v strategickom dokumente:

Tabuľka 20 Pozitívne vplyvy

Primárne pozitívne vplyvy	
Ekonomická oblasť	
	• Podpora podnikateľských aktivít v obci, ktorá zvýši pracovné príležitosti v obci a zvýši sa aj ekonomická samostatnosť obce • Zlepšiť úroveň existujúcej technickej infraštruktúry • Dobudovanie absentujúcich miestnych komunikácií a rekonštrukcia už existujúcich miestnych komunikácií
Sociálna oblasť	
	• Zvýšiť kvalitu a dostupnosť verejných služieb a zefektívniť ich fungovanie • Zabezpečiť aktivity podporujúce rozvoj ľudských zdrojov • Realizovať aktivity podporujúcich rozvoj kultúrno-spoločenského a športového života
Environmentálna oblasť	
	• Podpora aktivít v oblasti zveľaďovania prostredia, vodného hospodárstva, ochrany prírodného dedičstva, zlepšenie stavu verejných priestranstiev s prvkami verejnej zelene pre trávenie voľného času

Zdroj: Vlastné spracovanie

Pozitívny dopad na obyvateľstvo predstavuje:

Tabuľka 21 Pozitívny dopad na obyvateľstvo

Zvýšenie komfortu, mobility a bezpečnosti	Je zabezpečené prostredníctvom rekonštrukcie miestnych komunikácií, absentujúcich chodníkov, dobudovanie a modernizácie verejného osvetlenia, vybudovanie cyklodopravného spojenia v rámci katastrálneho územia obce, Zvýšiť pokrytie vysokorýchlostných internetom, vybudovanie nových trás – náučný chodník, vybudovanie parkovísk, skvalitnenie športovísk
Tvorba podmienok pre posilňovanie verejného zdravia	Skvalitnenie služieb v oblasti zdravotníckej starostlivosti, skvalitnenie služieb v sociálnej oblasti, vybudovanie chodníkov a cyklotrasy, skvalitnenie objektov sociálnej infraštruktúry (ihrisko, dom služieb, kultúrny dom)
Zlepšenie služieb obyvateľom	Vybudovanie predškolského zariadenia, rekonštrukcia a rozšírenie kapacity

	školského zariadenia, skvalitnenie vyučovacieho procesu prostredníctvom obstarania nových učební, skvalitnenie sociálnych služieb - vybudovanie zariadenia pre seniorov a zriadenie denného stacionára, rekonštrukcia domu služieb a kultúrneho domu, vybudovanie zberného dvora
--	--

Zdroj: Vlastné spracovanie

V hospodárskej oblasti priamy vplyv môže predstavovať zvýšenie príjmov obce z daní a nižšie náklady na odpadové hospodárstvo.

Sekundárne pozitívne vplyvy

Za sekundárny pozitívny vplyv môže byť považovaný vplyv lepších podmienok života na zdravotný stav lokálneho obyvateľstva:

Tabuľka 22 Sekundárne pozitívne vplyvy

• Uvedené opatrenia budú smerovať k celkovému zníženiu stresujúcich faktorov socioekonomického charakteru, ktoré budú súvisieť s dopravou, bezpečnosťou nedostatočnou úrovňou poskytovania služieb, nedostatkom priestoru pre oddych
• Uvedené opatrenia budú smerovať k posilneniu podmienok pre upevnenie zdravia (lepšia úroveň zdravotníckej a sociálnej starostlivosti, vzdelávanie, šport, oddych, zeleň, alternatívna doprava)
• Zvýšením bezpečnosti (rekonštrukcia miestnych komunikácií, dobudovanie chodníkov, vybudovanie cyklo dopravného spojenia, rekonštrukcia verejného osvetlenia – bude nepriamo ovplyvnená kvalita života a zdravie obyvateľov
• Zlepšenie služieb v sociálnej oblasti – budú existovať komplexnejšie sociálne služby priamo v obci

Zdroj: Vlastné spracovanie

Skvalitnenie socioekonomických podmienok môže nepriamy vplyv na dochádzku za prácou a vzdelaním, vzhľadom k tomu, že:

Tabuľka 23 Nepriame sekundárne vplyvy

• Vytvoria sa podmienky pre zvýšenie zamestnanosti a podnikania v obci
• Vybudovaním predškolského zariadenia a rozšírením kapacity ZŠ, čo v konečnom dôsledku umožní prijať viac žiakov a zníži nutnosť voziť deti do predškolských a školských zariadení mimo obce
• Skvalitnenie poskytovania služieb v obci môžu znížiť dochádzku za službami mimo obce
• Zvýšenie príjmu obce prostredníctvom daní predstavuje pre obec potenciál realizovať projekty zamerané predovšetkým na kultúrne, spoločenské a športové dianie

Zdroj: Vlastné spracovanie

Primárne negatívny vplyvy

Primárne negatívne vplyvy súvisia najmä so zvyšovaním počtu obyvateľov v obci a tiež so zvyšovaním potrieb všetkých obyvateľov obce. S uvedenou skutočnosťou budú súvisieť aj nasledovné environmentálne aspekty:

Tabuľka 24 Primárne negatívny vplyvy

• Nové zábery nezastavaných plôch potrebných na výstavbu obytných priestorov a priestorov občianskej vybavenosti
• Nárast individuálnej automobilovej dopravy
• Vstupy súvisiace so stavbami – spotreba materiálov a energie (zberný dvor, predškolské zariadenie, rekonštrukcia vodovodného potrubia, rekonštrukcia kultúrneho domu a domu služieb)
• Vyšší konzum a s tým spojený vyšší vznik komunálnych odpadov a odpadových vôd
• Výstupy súvisiace s rekonštrukciou technickej infraštruktúry, obecných budov – odpady, hluk, vibrácie, prašnosť.

Zdroj: Vlastné spracovanie

Sekundárne negatívne vplyvy

Sekundárne negatívne vplyvy môžu byť spojené najmä s atraktivitou obce a zvýšeným počtom imigrantov do obce. Sekundárne negatívne vplyvy znázorňuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 25 Sekundárne negatívny vplyvy

• Nové zábery nezastavaných plôch potrebných na výstavbu obytných priestorov a priestorov občianskej vybavenosti
• Nízka úroveň sociálnych väzieb medzi pôvodným obyvateľstvom a imigrujúcim obyvateľstvom
• Zvyšovanie nárokov na občiansku vybavenosť

Zdroj: Vlastné spracovanie

Kumulatívne pozitívne a negatívne vplyvy

Posudzovaný strategický dokument predstavuje zámer pre rôzne aktivity, ktoré budú mať pre obyvateľstvo priaznivý aj nepriaznivý kumulatívny dopad. Vzhľadom na charakter strategického dokumentu bude prevládať pozitívny dopad. Pre obec to znamená, že viaceré pozitívne vplyvy spojené s jednotlivými aktivitami pôsobiace na ten istý receptor vo svojom kumulatívnom účinku budú predstavovať zlepšenie súčasného stavu.

V tomto prípade sa za receptor považuje obyvateľstvo obce Most pri Bratislave, v prípade ktorého sa celkový kumulovaný dopad prejaví v oblasti socioekonomickej a mal by zlepšiť kvalitu života v obci. Na tomto kumulovanom dopade sa budú spolupodieľať najmä pozitívne vplyvy v environmentálnych aspektoch:

- Zvýšenie bezpečnosti
- Zlepšenie mobility
- Zlepšenie a rozšírenie služieb v obci
- Zlepšenie kvality životného prostredia

Kumulovaný pozitívny dopad predpokladá aj zdravie obyvateľov a to najmä kumuláciou pozitívnych vplyvov v nasledovných okruhoch:

- Tvorba podmienok pre zlepšenie kvality verejného zdravia
- Zlepšenie podmienok pre poskytovanie sociálnej starostlivosti v obci
- Vytváranie podmienok pre environmentálne vzdelávanie
- Zlepšenie vnímania pohody bývania

Negatívne kumulatívne vplyvy ovplyvňujúce navrhovanú stratégiu budú súvisieť najmä s uvedenými fenoménmi:

- Starnutie populácie
- Nárast počtu obyvateľov a nárast potrieb obyvateľov
- Nárast počtu imigrantov
- Nárast individuálnej automobilovej dopravy
- Klimatické zmeny

Negatívny kumulatívny dopad môže znamenať vyššiu ekologickú stopu a môže sa premietnuť aj do socioekonomickej oblasti (vyššie nároky na infraštruktúru, komunálne služby, zhoršenie sociálnych väzieb)

Synergické pôsobenie vplyvov

Jednotlivé vplyvy v určitom priestore nepôsobia bez interakcií. Ich dopad na receptor sa môže ovplyvňovať buď posilňujúco alebo oslabujúco. Synergické pôsobenie vplyvov na zdravie človeka a kvalitu života nie je možné v súčasnosti korektne identifikovať a hodnotiť celkový dopad je takmer nemožné. Opisnou formou je však možné identifikovať vplyvy synergicky pôsobiace na celkový dopad na receptor vplyvu v sledovaných environmentálnych aspektoch.

Tabuľka 26 Synergické pôsobenie vplyvov

Receptor	Environmentálny aspekt	Druh synergizmu	Vplyv v oblasti
Obyvateľ	Kvalita života	Pozitívny dopad zosilňujúce synergické pôsobenie vplyvov	Lepšia mobilita
			Lepšia bezpečnosť
			Lepšie služby
			Lepšie vzdelanie
			Zníženie hlukovej záťaže
			Lepšie socioekonomické zabezpečenie
	Zdravie	Pozitívny dopad zosilňujúce synergické pôsobenie vplyvov	Nárast počtu obyvateľov
			Nárast počtu imigrantov
			Nárast IAD
			Vyššie nároky na infraštruktúru
		Pozitívny dopad zosilňujúce	Zlepšenie podmienok verejného zdravia (šport, oddych, vzdelanie)

		synergické pôsobenie vplyvov	Lepšie sociálne služby
			Lepšie životné prostredie
		Pozitívny dopad zoslabujúce synergické pôsobenie vplyvov	Nárast počtu obyvateľstva – vyššie výstupy do ŽP, vyššie nárok na dopravu – hluk, emisie do ovzdušia
			Vykurovanie domácností uhlím, drevom- emisie do ovzdušia

Na základe environmentálne a sociálnej politiky (EPS) EBOR (Európska banka pre obnovu a rozvoj) pre oblasť posúdenia a riadenia environmentálnych a sociálnych aspektov PR1 (Performance Requirements) je potrebné pri environmentálnom hodnotení zohľadniť aj sociálnu dimenziu v rámci zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja a to v nasledovných aspektoch:

- Pracovné štandardy a pracovné podmienky (vrátane ochrany zdravia a bezpečnosti)
- Dopady na spoločnosť ako napr. verejné zdravie a bezpečnosť obyvateľov
- Rovnoprávnosť pohlaví
- Dopady na pôvodné obyvateľstvo a kultúrne dedičstvo
- Nútené presídlenie
- Dostupnosť základných služieb

Identifikácia dopadov na sociálne oblasti je na základe uvedenej politiky v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka 27 Identifikácia dopadov na sociálne aspekty podľa EPS EBOR

Sociálne aspekty	Identifikácia vplyvu	Zdôvodnenie
Pracovné štandardy a pracovné podmienky (vrátane ochrany zdravia a bezpečnosti)	Nie	Posudzovaný strategický dokument nerieši a ani neovplyvňuje pracovné štandardy ani pracovné podmienky
Dopady na spoločnosť ako napr. verejné zdravie a bezpečnosť obyvateľov	Áno	Navrhovaný strategický dokument predstavuje ciele a opatrenia na zlepšenie kvality života obyvateľov, vrátane verejného zdravia a bezpečnosti obyvateľov.
Rovnoprávnosť pohlaví	Nie	Navrhovaný strategický dokument nijako nesúvisí s diskrimináciou na základe pohlavia.
Dopady na pôvodné obyvateľstvo a kultúrne dedičstvo	Nie	Navrhovaný strategický dokument nijako neovplyvní etnické zloženie obyvateľstva ani kultúrne dedičstvo v dotknutom území.
Nútené presídlenie	Nie	Nutnosť presídlenia obyvateľov nie je nijako spojená s navrhovanou činnosťou.
Dostupnosť základných služieb	Áno	Navrhovaný strategický dokument pozitívne ovplyvní súčasnú dostupnosť základných služieb rozšírením a skvalitnením ponuky.

Najvýznamnejšie krátkodobé, strednodobé a dlhodobé vplyvy

Po schválení predkladaného strategického dokumentu sa môžu v krátkodobom horizonte prejavíť pravdepodobné nepriaznivé vplyvy. Samotný strategický dokument má strednodobý charakter, pretože je vypracovaný na obdobie rokov 2016-2022. Pri splnení navrhnutých opatrení je predpoklad v strednodobom horizonte pozitívny vplyv strategického dokumentu na zníženie potenciálnych nepriaznivých následkov. V dlhodobom horizonte predstavuje strategický dokument pozitívny smer v riešení problémov ochrany životného prostredia.

Najvýznamnejšie trvalé a dočasné vplyvy

Za pravdepodobne dočasné vplyvy je možné považovať vplyvy, ktoré boli identifikované ako predpokladané primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, pozitívne a negatívne. Okrem už uvedených vplyvov sem patria aj vplyvy spojené s negatívnymi vplyvmi realizácie výstavby konkrétnych projektov. Pri dodržiavaní platným zákonom stanovených hygienických limitov a aplikáciou zmierňujúcich opatrení nebudú dočasné vplyvy počas realizácie projektov predstavovať významné zdravotné riziká pre dotknuté obyvateľstvo.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, je možné konštatovať, že schválenie navrhovaného strategického dokumentu nebude mať negatívne dopady na životné prostredie, ani na zdravie dotknutého obyvateľstva.

Posudzovaný strategický dokument je vypracovaný s cieľom prispieť k podpore zveľaďovania životného prostredia a kvality života obyvateľstva obce Most pri Bratislave.

Pri spracovaní posudzovaného strategického dokumentu boli zohľadnené všetky relevantné právne predpisy z oblasti ochrany, tvorby a starostlivosti o životné prostredie, čo je predpokladom eliminácie prípadných negatívnych vplyvov.

V. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

- 1. Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z realizácie strategického dokumentu**

Opatrenia v strategickom dokumentu sú navrhované tak, aby riešili nedostatky, ktoré boli identifikované. Tiež musia byť definované potenciálne vplyvy na životné prostredie a zdravie vo významnejšej miere. Opatrenia navrhnuté v posudzovanom strategickom dokumente majú investičný aj neinvestičný charakter, ktorý spočíva v organizačných, plánovacích, inštitucionálnych, legislatívnych a programových postupoch, plánoch a činnosti s cieľom

prevencie eliminácie a minimalizácie možných negatívnych dopadov posudzovaného strategického dokumentu na ŽP.

Vzhľadom k tomu, že strategický dokument sa zameriava na riešenie zlepšenia stavu v ekonomickej, sociálnej a environmentálnej oblasti, všetky navrhované opatrenia na dosiahnutie cieľov strategického dokumentu sú zároveň opatreniami na minimalizáciu negatívnych vplyvov a posilnenie pozitívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

V navrhovanom strategickom dokumente PHSR obce Most pri Bratislave boli jednotlivé prioritné oblasti stanovené nasledovné aktivity:

Tabuľka 28 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Prioritná oblasť	Opatrenie	Projekt/Aktivita
Ekonomická oblasť	1.1 Podpora podnikateľského prostredia a zvýšenie zamestnanosti v obci	N/A
	1.2 Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie	1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií
		1.2.2 Dobudovanie absentujúcich chodníkov
Sociálna oblasť	2.1 Vyhovujúca kapacita predškolského zariadenia	2.1.1 Vybudovanie predškolského zariadenia
	2.2 Rekonštrukcia, modernizácia a skvalitnenie materiálno technického zabezpečenia školského zariadenia	2.2.1 Obstaranie učebne pre predmet Človek a príroda
		2.2.2 Obstaranie učebne pre predmet jazyk a komunikácia
		2.2.3 Obstaranie učebne pre inkluzívne vzdelávanie
		2.2.4 Vybudovanie oplotenia ZŠ
		2.2.5 Vybudovanie parkoviska pred ZŠ
	2.3 Skvalitnenie poskytovania sociálnej starostlivosti	2.3.1 Vybudovanie zariadenia pre seniorov
		2.3.2 Zariadenie denného stacionára

	2.4 Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí	2.4.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu
		2.4.2 Prístavba šatne a výstavba vonkajšieho WC k športovej budove na futbalovom ihrisku
		2.4.3 Vybudovanie závlahy na futbalovom ihrisku
		2.4.4 Vybudovanie záchytných sietí za bránami na futbalovom ihrisku
		2.4.5 Oplotenie ihriska
		2.4.6 Rozšírenie ponuky športových a kultúrnych podujatí
	2.5 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	2.5.1 Informačno-navigačný systém v obci
		2.5.2 Realizácia vysokorychlostného pripojenia na internet
	2.6 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev	2.6.1 Dobudovanie verejnej zelene a drobných prvkov architektúry
		2.6.2 Vybudovanie oddychovej zóny
		2.6.3 Rekonštrukcia centrálnej časti obce
		2.6.4 Modernizácia, rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia
Environmentálna oblasť	3.1 Podpora aktivít vodného hospodárstva	3.1.1 Dobudovanie výtlačného potrubia
		3.1.2 Rekonštrukcia vodovodného potrubia
	3.2 Podpora aktivít v oblasti ochrany prírodného dedičstva a v oblasti dopravy	3.2.1 Vybudovanie cyklopravného spojenia Most pri Bratislave - Studené
		3.2.2 Vybudovanie náučného chodníka
		3.3.1 Vybudovanie zberného dvora

	3.3 Skvalitnenie systému odpadového hospodárstva	3.3.2 Zabezpečenie likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu
--	---	---

Zdroj: PHSR Most pri Bratislave 2016-2022

*N/A – Nedostupná informácia

Pre aktivity, ktoré budú mať v rámci realizácie navrhovaných opatrení investičný charakter, platí povinnosť postupovať v súlade so Zákom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle §4 uvedeného zákona posudzovanie vplyvov strategického dokumentu nenahrádza posudzovanie vplyvov relevantných činností a aktivít navrhovaných v PHSR obce Most pri Bratislave.

Výskyt negatívnych vplyvov v spracováanej správe o hodnotení bude súvisieť len s nárastom počtu obyvateľstva a nekoordinovaného územného plánovania. Pravdepodobnosť nenaplnenia cieľa dosiahnuť koordinovaný rozvoj obce je obec schopná zrealizovať prostredníctvom aktivít v oblasti územného plánovania, ale aj aktívnou účasťou občanov pri navrhovaní, posudzovaní a schvaľovaní ÚPD obce. Riziko nedostatočnej implementácie opatrení, ktoré boli navrhované v strategickom dokumente sa predpokladá v oblasti finančného krytia nákladov spojeného s navrhovanými projektmi.

Opatrenia na minimalizáciu rizík v prípade, že by neboli dosiahnuté ciele:

Tabuľka 29 Opatrenia na minimalizáciu rizík

Koordinácia aktivít územného plánovania	• Vypracovanie každej ďalšej UPD je potrebné zosúladiť s cieľmi, ktoré sú stanovené v strategickom dokumente. • Potreba dôsledného spracovania súčasného a budúceho pôsobenia stresových faktorov najmä v oblasti dopravy
Informovanosť obyvateľov obce o základných environmentálnych ukazovateľoch	• Zabezpečiť informovanosť občanov napr. o množstve KO/obyvateľ, množstvo vyseparovaných zložiek/obyvateľ, podiel verejnej zelene/obyvateľ
Participácia občanov na rozhodovacích procesoch	• Skvalitnenie komunikácie medzi predstaviteľmi samosprávy a obyvateľmi obce činnosťami v oblasti zvyšovania environmentálneho povedomia
Využívanie všetkých možných zdrojov financovania	• Pozorovanie zmien vo finančnej oblasti, hľadanie nových zdrojov financovania
Podrobnejšie rozpracovanie Akčných plánov PHSR pre jednotlivé prioritné oblasti	• Rozpracovanie Akčných plánov jednotlivých prioritných oblastí najmä o konkrétne kľúčové kroky implementácie
Vypracovanie a predloženie POH Most pri Bratislave	• Zosúladiť POH s PHSR

Vplyv rizikových faktorov životného prostredia na zdravie zosilňuje súčasný vývoj finančnej krízy, migračnej situácie, rozsiahlych socioekonomických a rodových nerovností a častých výkyvov počasia. Je pravdepodobné, že uvedená skutočnosť bude aj naďalej pokračovať a predpokladá sa ja prehĺbovanie problémov. Spoločnosť bude musieť zaviesť nové strategické prístupy a plány. Súčasný európsky strategický rámec „Zdravie 2020“ vychádzajúci z hodnoty „Zdravie pre všetkých“, ktorého súčasťou je aj Slovenská republika prináša rôzne výzvy do budúcnosti aj pre komunity. Je však pravdepodobné, že tieto výzvy sa môže v krátkodobom, ale aj v strednodobom horizonte meniť. Život obyvateľov najvýznamnejšie ovplyvňujú krátkodobé ciele:

- investícia do zdravia počas celého životného cyklu, posilnenie zodpovednosti občanov za zdravie,
- posilňovanie zdravotných systémov, kapacít verejného zdravotníctva a pripravenosti a schopnosti reagovať na núdzové situácie,
- vytváranie zdravých komunít a podporného prostredia pre zdravie ľudí.

Investícia do zdravia počas celého životného cyklu, posilnenie zodpovednosti občanov za zdravie

Podpora dobrého zdravotného stavu občanov počas celého životného cyklu predpokladá zvýšenie dĺžky života a dlhovekosti, ktoré môžu priniesť ekonomické, sociálne, individuálne prínosy.

Druhým pilierom v prípade starostlivosti o zdravie občanov je verejné zdravie. Na základe ukazovateľov ako sú prevalencia civilizačných chorôb, počet stratených rokov života v dôsledku predčasných úmrtí a následkov chorôb, priemerné doba dožitia, patrí Slovensko do spodnej časti rebríčka v rámci EÚ.

Hlavnými prioritami v oblasti verejné zdravia sú:

- realizácia programov verejného zdravia v oblasti nemedicínskej prevencie spoločensky závažných chorôb a zdravotných rizík,
- zvyšovanie úrovne verejného zdravia u sociálne znevýhodnených komunít,
- zvyšovanie úrovne pandemickej pripravenosti a pripravenosti na bio-riziká,
- zlepšovanie úrovne nemedicínskych determinantov zdravia prostredníctvom viacrezortnej spolupráce (najmä v oblasti životného, pracovného a sociálneho prostredia),
- posilňovanie záujmu a zodpovednosť občanov za vlastné zdravie, podporiť ich informovanosťou o zdravotnej starostlivosti, zdravom životnom štýle, ohrozeniach zdravia, prevencii drogových závislostí s využitím moderných komunikačných nástrojov a technológií

Zameranie sa na zdravý spôsob života mladej, ale aj staršej populácie je dôležitým aspektom v nastavení perspektívy znižovania chorobnosti obyvateľstva. Dôležité je zabezpečiť minimalizáciu rizikových faktorov prostredníctvom primárne prevencie, ktorú je možné realizovať za predpokladu, že jedinec bude mať záujem o vlastné zdravie.

Vytvorenie zdravých komunít a podporného prostredia pre zdravie ľudí

Schopnosť flexibilne reagovať a odolávať negatívnym vplyvom sú kľúčovými faktormi ochrany a podpory zdravia a prinášajú úspech na individuálnej, ako aj komunitnej úrovni. Šance ľudí veľmi úzko súvisia s podmienkami, v ktorých sa narodili, vyrastali, pracovali a starli. Vytváranie zdravých komunít a podporného prostredia je spojená s informovanosťou verejnosti o možných rizikách a faktoroch, ktoré determinujú zdravotný stav obyvateľov. K uvedeným faktorom patria:

- vzdelanostná úroveň,
- informovanosť o zdraví a motivácia starať sa o svoje zdravie,
- štandardy osobnej hygieny a komunálnej hygieny,
- štandardy bývania
- kvalita pitnej vody,
- prínosy kanalizácie a riadeného odpadového hospodárstva,
- nezdravé stravovacie návyky,
- nevyhovujúca výživa,
- nízka fyzická aktivita,
- miera užívania alkoholu a tabakových výrobkov a omamných látok

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu a jeho orientáciu na opatrenia na skvalitnenie podmienok života obyvateľov, systém opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie je orientovaný na zabezpečenie optimalizácie realizácie jednotlivých aktivít vo vzťahu k cieľom trvalo udržateľného rozvoja. Ide o nasledovné opatrenia:

Tabuľka 30 Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na ŽP

Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na ŽP
• Zabezpečenie realizácie posudzovania vplyvov na ŽP na úrovni projektov v súlade so zákonom č.24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, aby bola zabezpečená optimalizácia riešení a vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov
• Pri realizácii stavieb uskutočniť opatrenie na odstránenie rizík vyplývajúcich z nestability horninového prostredia
• Pri navrhovaní dopravnej infraštruktúry rešpektovať podmienky ochrany vôd definovaných v stanovených chránených vodohospodárskych oblastiach, ochranných pásmach vodárenských zdrojov a ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojoch minerálnych vôd
• Pri realizácii nových stavieb minimalizovať zásahy do vodných tokov, mimo lesnej zelene, brehových porastov a pod., aj mimo chránených území,
• Zabezpečenie ochrany nerastného bohatstva v súlade so zákonom č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov
• Zabezpečenie ochrany kultúrneho dedičstva v súlade so zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,

• Obmedzenie doby zvýšeného hluku na čo najkratšie obdobie a zabezpečiť maximálne možné zníženie prašnosti počas realizácie potrebných stavebných zásahov,
• Dodržiavanie príslušných ustanovení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov v súlade s cieľmi odpadového hospodárstva
• Dodržiavanie všeobecných predpisov o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci

VI. DÔVODY VÝBERU ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV ZOHLADŇUJÚCICH CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A OPIS TOHO, AKO BOLO VYKONANÉ VYHODNOTENIE VRÁTANE ŤAŽKOSTÍ S POSKYTOVANÍM POTREBNÝCH INFORMÁCIÍ AKO NAPR. TECHNICKÉ NEDOSTATKY ALEBO NEURČITOSTI

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave bol spracovaný v jednom variante. Strategický dokument neobsahuje formálne zvažované alternatívne riešenia. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené sledované environmentálne aspekty a porovnanie rozsahu ich pozitívneho resp., negatívneho ovplyvňovania vo vybraných druhoch vplyvov a po zohľadnení dôležitosti/váhy vplyvu. Porovnanie je zrealizované vzhľadom na nulový variant tzn. v prípade, že by sa stratégia neimplementovala.

Tabuľka 31 Porovnanie navrhovanej alternatívy s nulovým variantom

Env. aspekt	Druh vplyvu	Veľkosť vplyvu	Váha vplyvu	Významnosť vplyvu	Vysvetlenie – porovnanie s nulovým variantom
Kvalita života	Vplyv na zdravie	+1	3	+3	lepšia a rozšírená dostupnosť zdrav. starostlivosti lepšie podmienky pre verejné zdravie
	Vplyv na pohodu bývania	+2	2	+4	lepšie služby, lepšia občianska vybavenosť, lepšie prostredie, lepšia mobilita, koordinované územné plánovanie
	Vplyv na zamestnanosť	+1	1	+2	podpora podnikania, vytváranie podmienok pre nové služby
	Vplyv na verejné zdravie	+2	3	+6	zlepšovanie a vytváranie podmienok na šport, oddych, relax,

					vzdelávanie, nemotorovú dopravu
	Vplyv na vzdelanie	+1	1	+1	lepšie podmienky pre predškolské a školské zariadenia, podpora vzdelávania
	Vplyv na bezpečnosť	+2	2	+4	zlepšenie prvkov dopravnej infraštruktúry, verejného osvetlenia
	Spoločenská akceptácia	+1	1	+1	zlepšenie situácie seniorov, vzťahov medzi prisťahovalcami a pôvodným obyvateľstvom obce
Zložky životného prostredia	Vplyv na ovzdušie	-1	2	-1	nárast hustoty a počtu obyvateľov, pokračujúci trend môže byť posilnený zvyšovaním atraktivity obce vyššie nároky na vstupy a vyššie výstupy do žp, vykurovanie vyššia IAD
	Vplyv na pôdu	-1	1	-1	zvyšovanie zastavanosti územia
	Vplyv na vodu	-1	1	-1	vyššia spotreba vody a vyššia produkcia odpadových vôd
	Vplyv na biotu	-1	1	-1	nové bariéry, znižovanie biodiverzity novými zábermi pôdy
	Vplyv na krajinu	-1	1	-1	zvyšovanie stresových prvkov v krajine a ubúdanie prvkov stabilizačných
Technická infraštruktúra	Vplyv na dopravu	+1	1	+1	nárast IAD meškanie projektov na odklonenie tranzitnej dopravy
	Vplyv na odpadové hospodárstvo	-1	3	-3	vyššie množstvo KO nový zberný dvor zlepšenie oddeleného zberu odpadov

Hodnotenie veľkosti sa realizuje prostredníctvom trojstupňovej škály, pričom:

1 – najmenší vplyv

3 – najväčší vplyv

+ znamienko – vyjadruje pozitívne pôsobenie/zlepšenie oproti súčasnému stavu

znamienko – negatívne pôsobenie (zhoršenie súčasného stavu v danej oblasti vplyvu)

Na základe informácií uvedených v tabuľke je možné konštatovať, že prevládajú pozitívne vplyvy a mal by sa dosiahnuť celkový prínos v oblasti sociálnoekonomickej, ale aj environmentálnej, čo je základným cieľom každej stratégie hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Opis postupu hodnotenia

Strategický dokument bol predložený na posúdenie ako jednovariantný. Pri samotnom vypracovaní PHSR sa zvažovali viaceré varianty, ktoré zohľadňovali ciele a geografický rozmer. Hľadali sa najvhodnejšie riešenia, ktoré by sa zapracovali do konečného návrhu, ktorý sa predkladá na posúdenie. V rozsahu hodnotenia podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktorý vydal okresný úrad Senec, odbor starostlivosti o ŽP je uvedená požiadavka zhodnotiť len jeden predložený variant PHSR.

Samotný postup hodnotenia vplyvov pozostával z metód a techník typických pre procesy SEA a EIA. Významnosť vplyvov sa hodnotila podľa techniky váhovania vplyvov. Na identifikáciu vplyvov, hodnotenie ich veľkosti a váhy bol využitý expertný úsudok.

Pri vypracovaní správy o hodnotení boli využité vedecké poznatky, národné a medzinárodné správy, strategické dokumenty prihliadajúce na najnovšie trendy a postupy, priority, opatrenia a ciele. Pri posudzovaní boli využité aj dokumenty iných procesov posudzovania SEA a EIA. Uvedené dokumenty súviseli s aktuálnymi problémami posudzovaného územia a plánovaným rozvojom nadradených územných celkov. Informácie použité pri posudzovaní boli tiež získané z autorizovaných databázových zdrojov. Dôležitou súčasťou procesu posudzovania boli konzultácie s predstaviteľmi obce Most pri Bratislave a s inštitúciami ako SHMÚ, MŽP SR, BVS, BSK, RCOP BA.

Ťažkosti a neurčitosti pri posudzovaní

Pri získavaní informácií potrebných na posúdenie strategického dokumentu na životné prostredie v oblasti verejného zdravia obyvateľstva sa vyskytli problémy, pretože prístupné informácie sú uvádzané len na úrovni NUTS I, NUTS II, NUTS III, NUTS IV. Len zriedkavo sú uvedené štatistické informácie v oblasti verejného zdravia pre NUTS V, čo pri charakteristikách aktuálneho stavu zdravia obyvateľov predstavuje relatívne neurčitosti. Uvádzanie analyticky nespracovaných štatistických informácií v prípade hodnotenia zdravotného stavu obyvateľstva predstavuje neurčitosti pri samotnom posudzovaní.

Pri spracovaní správy o hodnotení sa vyskytli nezrovnalosti pri plnení požiadaviek stanovených dotknutými orgánmi, pretože nie vždy sa týkali cieľov a opatrení definovaných v PHSR. Tieto

požiadavky boli zamerané najmä na územné plánovanie, alebo na konkrétny projekt. PHSR vo svojom obsahu nenavrhne žiadne zmeny týkajúce sa nasledovných požiadaviek, citujem:

„Navrhnuť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť, cyklistické a pešie trasy navrhnuť a vyznačiť i v širších vzťahoch k príslušnému územiu.“

„Vypracovať návrh statickej dopravy.“

„Požadujeme pri návrhu nových rozvojových lokalít, ktoré vyvolávajú nárast cestnej dopravy, posúdenie tohto nárastu dopravy príslušných pozemných komunikáciách a ich križovatkách. V prípade, že posúdenie nevyhovuje na výhľadové obdobie stanovené STN, je potrebná úprava týchto pozemných komunikácií v súlade s platnými STN a plánovanú zástavku riešiť etapovite.“

„Pre optimalizáciu dopravnej obsluhy územia, prevedenie dopravných prúdov vo výhľadových intenzitách a dodržania homogenity stavebného usporiadania križovatiek na danom ťahu cestnej komunikácie je potrebné postupovať v zmysle platných predpisov a STN.“

„Vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy ciest a ich šírkové usporiadanie v zmysle STN 73 6101, navrhnuť šírkové usporiadanie miestnych komunikácií a mimo zastavané územie označiť a rešpektovať ochranné pásmo ciest.“

Na základe vyššie uvedených požiadaviek od dotknutých orgánov, obec využije len tie informácie, ktoré sú prístupné a samotná správa o hodnotení bude zameraná len na ciele, opatrenia a aktivity definované v PHSR Most pri Bratislave.

VII. NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV NA ZDRAVIE

Monitorovanie predstavuje pravidelnú činnosť zameranú na sledovanie plnenia stanovených cieľov na jednotlivých úrovniach implementácie na základe systematického zberu a vyhodnocovania údajov a informácií. Monitorovanie sa vykonáva prostredníctvom merateľných ukazovateľov na všetkých úrovniach riadenia. Napĺňanie merateľných ukazovateľov predstavuje dôležitý nástroj pre jednotlivé prioritné témy. Ukazovatele monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie zobrazuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 32 Ukazovatele environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie

Ukazovatele environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie
• Trvalý záber pôdy (v ha a podľa kultúr)
• Zásah do chránených území (percentuálny podiel)
• Stav znečistenia jednotlivých zložiek životného prostredia – ovzdušie, voda, pôda, odpady
• Množstvo vyprodukovaného odpadu, spôsob a miera jeho zhodnotenia
• Spotreba energie a podiel energie z obnoviteľných zdrojov

• Počet obyvateľov napojených na vodovodnú sieť
• Počet obyvateľov napojených na kanalizačnú sieť, vrátane ČOV
• Dĺžka vybudovaných a zrekonštruovaných komunikácií (diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I. až III. triedy, miestne komunikácie vrátane chodníkov, cyklotrasy, železničné trate a podobne)
• Počet projektov zameraných na protipovodňovú ochranu
• Počet projektov zameraných na revitalizáciu územia
• Podiel udržiavanej zelenej infraštruktúry na celkovej rozlohe sídel
• Plocha vytvorených prvkov zelenej infraštruktúry
• Zdravotný stav obyvateľstva a ďalšie

Implementácia aktivít zameraných na monitorovanie pokroku v dosahovaní cieľov navrhovaných stratégií a koncepcií v environmentálnej oblasti sa hodnotí aj prostredníctvom ukazovateľov TUR.

Navrhnutý súbor ukazovateľov na hodnotenie plnenia Národnej stratégie trvalo udržateľného rozvoja v oblasti environmentálneho piliera TUR vychádza z možnosti jeho aplikovateľnosti pri vyhodnocovaní plnenia hlavných cieľov, ktoré boli stanovené v NS TUR a v jej prioritných oblastiach. Pričom dôraz sa kladie na vecné a smerné ciele a priority spadajúce do oblasti environmentálneho piliera TUR podľa jednotlivých ciest a prostriedkov navrhnutých k ich dosiahnutiu. Okrem environmentálnych indikátorov je súbor indikátorov TUR doplnený aj o indikátory v oblasti životného prostredia. Hlavné indikátory TUR EÚ a dôležité indikátory (zvýraznené) pre posudzovanie strategického dokumentu znázorňuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 33 Hlavné indikátory TUR EÚ

Téma	Hlavný indikátor
Sociálno-ekonomický rozvoj	Miera rastu reálneho HDP na obyvateľa
Udržateľná spotreba a výroba	Produktivita zdrojov
Sociálne začleňovanie	Obyvateľstvo nachádzajúce sa núdzi alebo v sociálnom vylúčení
Demografické zmeny	Miera zamestnanosti starších pracovníkov
Verejné zdravie	Zdravé roky života a stredná dĺžka života pri narodení (podľa pohlavia)
Klimatické zmeny a energia	Emisie skleníkových plynov
	Podiel energie z obnoviteľných zdrojov na celkovej hrubej konečnej spotrebe energie
Udržateľná doprava	Podiel spotreby energie v doprave vzhľadom na HDP
Prírodné zdroje	Index vtákov
	Úlovky z rybej populácie nad bezpečné biologické limity
	Stav rybej populácie spravovanej EÚ v severovýchodnom Atlantiku
Globálne partnerstvo	Podiel oficiálnej rozvojovej pomoci na HDP
Dobre spravované verejné veci	Žiadny hlavný indikátor

Zdroj: www.enviroportal.sk

Vybrané indikátory majú významný vplyv na stav životného prostredia a patria k prioritným témam na dosiahnutie stanovených cieľov smerom k udržateľnému rozvoju na národnej aj medzinárodnej úrovni a tiež poskytujú stabilný základ hodnotenia pokroku v oblasti životného prostredia. Environmentálny pilier TUR navrhuje 12 problematických oblastí. Vzhľadom na posudzovaný strategický dokument by bolo relevantné využiť oblasti sledovania, ktoré znázorňuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 34 Indikátory environmentálneho piliera TUR

Problematika TUR	Téma TUR	Názov indikátorov TUR
Racionálne využívanie vody a ochrana jej kvality	Kvalita pitnej vody	Kvalita pitnej vody
	Vypúšťanie odpadových vôd	Vypúšťané množstvo odpadových vôd do vodných tokov
Urbanizácia	Kvalita ŽP miest	Zeľň v mestských sídlach
Environmentálne vhodné nakladanie s odpadmi	Bilancia vzniku a nakladanie s odpadom	Vznik a nakladanie s odpadom
		Vznik a nakladanie s komunálnym odpadom
		Zneškodňovanie odpadu na jedného obyvateľa
		Percento vyseparovaných odpadov k celkovému množstvu komunálnych odpadov
Ekonomické nástroje	Platby za znečisťovanie životného prostredia	Poplatok za znečisťovanie ovzdušia

Zdroj: www.enviroportal.sk

Tabuľka 35 Indikátory sociálneho piliera TUR

Problematika TUR	Téma TUR	Názov indikátorov TUR
Zdravotný stav obyvateľstva, faktory ovplyvňujúce zdravotný stav obyvateľstva	Stredná dĺžka života pri narodení	Stredná dĺžka života pri narodení
	Obyvateľstvo s prístupom k verejnej kanalizácii a k nezávadnej pitnej vode	Napojenosť obyvateľstva na verejnú kanalizáciu
		Napojenosť obyvateľstva na verejný vodovod
Demografický vývoj	Demografické zmeny	Vývoj základných demografických ukazovateľov
Urbanizačné trendy	Migrácia obyvateľstva a urbanizačné trendy	Migrácia obyvateľstva

Zábery pôdy	Zastavané územia	Plocha zastavaných území
Doprava	Dôsledky dopravy	Počet dopravných nehôd a počet usmrtených a zranených osôb v dôsledku dopravnej prevádzky

Zdroj: www.enviroportal.sk

Jednotlivé zložky životného prostredia budú monitorované čiastkovými monitorovacími systémami životného prostredia a sledovaním plnenia ukazovateľov. Vyššie uvedené indikátory odporúčame zohľadniť v stratégii PHSR po roku 2022.

VIII. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRANIČNÉ VPLYVY VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE

Realizáciou Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave 2016-2022 v štádiu environmentálneho posudzovania strategického dokumentu sa významné cezhraničné environmentálne vplyvy vrátane vplyvov na zdravie nepredpokladajú. Aktivity uvedené v strategickom dokumente sú nasmerované k podpore pozitívnych vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia v katastrálnom území obce.

IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÍ

Základné údaje o obstarávateľovi	
Názov	Obec Most pri Bratislave, 900 46 Most pri Bratislave
Zástupca	Ing. František Mastný, starosta obce
Základné údaje o strategickom dokumente	
Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave 2016-2022
Územie	Katastrálne územie obce Most pri Bratislave
Dotknuté obce	Obec Miloslavov, Obec Tomášov, Obec Ivanka pri Dunaji, Hlavné mesto SR Bratislava, Obec Malinovo, Obec Dunajská Lužná, Obec Zálesie
Schvaľujúci orgán	Obecné zastupiteľstvo Most pri Bratislave
Obsah a hlavné ciele strategického dokumentu	
Analytická časť	Obsahuje kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overené súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie, analýzu silných a slabých stránok územia, identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov), analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území, ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31. 12. príslušného roku), SWOT analýzu (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov), analýzu možných rizík a hrozieb, identifikácia kritických oblastí rozvoja

Strategická časť	Strategická časť obsahuje samotnú stratégiu a víziu. Stanovená stratégia rozvoja obce je v koherencii so strategickými dokumentmi SR a EÚ. Stratégia vyplýva z názorov a požiadaviek obyvateľov obce, zo SWOT analýzy a realizovaných analýz. Definovanie globálneho cieľa a strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja obce je dôležité, najmä z hľadiska naplnenia rozvojových zámerov a priorít obce.
Programová časť	Programová časť obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity na zabezpečenie plnenia programu rozvoja obce. Obsahuje konkrétnejšie rozpracovanie strategických cieľov na úroveň aktivít a projektov, ktoré smerujú k plneniu strategického cieľa: <i>Zvýšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom kvalitne dobudovanej technickej a sociálnej infraštruktúry, komplexne dobudovanou ponukou obchodu a služieb, vytvorením bezpečného a atraktívneho priestoru obce.</i>
Realizačná časť	Realizačná časť sa zameriava najmä na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov a na vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.
Finančná časť	PHSR obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých častí a opatrení. Súčasťou je indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR, model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území prepojených na programový rozpočet obce/VÚC a hodnotiaci tabuľka pre výber projektov
Hlavný cieľ strategického dokumentu	
Cieľom strategického dokumentu je prostredníctvom analýzy súčasného stavu obce, slabých a silných stránok, identifikovaných rozvojových potrieb vytvoriť stratégiu rozvoja obce, aby bol zabezpečený hospodársky a sociálny rozvoj obce, ktorý bude v súlade s požiadavkami vyváženého a udržateľného rozvoja.	
Časový horizont definovania cieľov	
Ciele stanovené do roku 2022	

Identifikácia najvýznamnejších vplyvov	
Primárne pozitívne vplyvy	• Očakávajú sa predovšetkým v ekonomicko- hospodárskej oblasti • Zlepšenie kvality života predstavuje: • zvýšenie komfortu, mobility a bezpečnosti obyvateľov • vytváranie podmienok pre posilňovanie verejného zdravia • zlepšenie služieb obyvateľom • Priamy vplyv – predstavujú zvýšené príjmy obce z daní
Sekundárne pozitívne vplyvy	• Vplyv lepších podmienok života na zdravotný stav obyvateľov • Zlepšenie objektívnych a subjektívnych aspektov kvality života obyvateľov • Zlepšenie ekonomicko-sociálnych podmienok môže mať nepriamy vplyv na dochádzku za prácou a vzdelaním
Primárne negatívne vplyvy	• Zvyšovanie počtu obyvateľov • Zvyšovanie potrieb obyvateľov • Nové zábery nezastavaných plôch potrebných na výstavbu obytných priestorov a priestorov občianskej vybavenosti, • Väčší konzum a s ním spojený vyšší vznik komunálnych odpadov a odpadových vôd, • Nárast individuálnej automobilovej dopravy • Vstupy a výstupy súvisiace s novými stavbami • Výstupy súvisiace s rekonštrukciou technickej infraštruktúry, obecných budov a zariadení – odpady, hluk, prašnosť • Významnosť vplyvov závisí od územného plánovania, špecifik projektov a ich umiestnenia vzhľadom na súčasné využívanie územia a stresujúce faktory
Sekundárne negatívny vplyvy	• Spojené so zvýšenou atraktivitou obce a zvyšovaním imigrantov do obce

	• Môžu predstavovať: nízke sociálne väzby medzi pôvodným obyvateľstvom a imigrantami • Zvýšené nároky na občianku vybavenosť • Nové zábery nezastavaných plôch potrebných na výstavbu obytných priestorov
Kumulatívne pozitívne vplyvy	• Vytváranie podmienok pre posilňovanie verejného zdravia • Zlepšovanie podmienok pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti v obci • Vytváranie podmienok pre rôznorodé aj environmentálne vzdelávanie • Zlepšovanie podmienok pre vnímanie pohody
Kumulatívne negatívne vplyvy	• Starnutie obyvateľstva • Nárast počtu obyvateľov a nárast potrieb obyvateľov • Nárast prisťahovalcov • Nárast individuálnej automobilovej dopravy • Klimatické zmeny
Synergické pôsobenie vplyvov	• V prípade synergického pôsobenia vplyvov na zdravie človeka a kvalitu života nie je možné zhodnotiť celkový dopad • Prevláda pozitívny dopad na environmentálne aspekty vzhľadom na zameranie strategického dokumentu (TUR) a definíciou cieľov a opatrení

Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

• Zabezpečenie realizácie posudzovania vplyvov na ŽP na úrovni projektov v súlade so zákonom č.24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, aby bola zabezpečená optimalizácia riešení a vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov
• Pri realizácii stavieb uskutočniť opatrenie na odstránenie rizík vyplývajúcich z nestability horninového prostredia
• Pri navrhovaní dopravnej infraštruktúry rešpektovať podmienky ochrany vôd definovaných v stanovených chránených vodohospodárskych oblastiach,

ochranných pásmach vodárenských zdrojov a ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojoch minerálnych vôd
• Pri realizácii nových stavieb minimalizovať zásahy do vodných tokov, mimo lesnej zelene, brehových porastov a pod., aj mimo chránených území,
• Zabezpečenie ochrany nerastného bohatstva v súlade so zákonom č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov
• Zabezpečenie ochrany kultúrneho dedičstva v súlade so zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
• Obmedzenie doby zvýšeného hluku na čo najkratšie obdobie a zabezpečiť maximálne možné zníženie prašnosti počas realizácie potrebných stavebných zásahov,
• Dodržiavanie príslušných ustanovení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov v súlade s cieľmi odpadového hospodárstva
• Dodržiavanie všeobecných predpisov o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci

Opatrenia na minimalizáciu rizík v prípade nedosiahnutia cieľov	
Koordinácia aktivít územného plánovania	• Vypracovanie každej ďalšej UPD je potrebné zosúladiť s cieľmi, ktoré sú stanovené v strategickom dokumente. • Potreba dôsledného spracovania súčasného a budúceho pôsobenia stresových faktorov najmä v oblasti dopravy
Informovanosť obyvateľov obce o základných environmentálnych ukazovateľoch	• Zabezpečiť informovanosť občanov napr. o množstve KO/obyvateľ, množstvo vyseparovaných zložiek/obyvateľ, podiel verejnej zelene/obyvateľ
Participácia občanov na rozhodovacích procesoch	• Skvalitnenie komunikácie medzi predstaviteľmi samosprávy a obyvateľmi obce činnosťami v oblasti zvyšovania environmentálneho povedomia
Využívanie všetkých možných zdrojov financovania	• Pozorovanie zmien vo finančnej oblasti, hľadanie nových zdrojov financovania
Podrobnejšie rozpracovanie Akčných plánov PHSR pre jednotlivé prioritné oblasti	• Rozpracovanie Akčných plánov jednotlivých prioritných oblastí najmä o konkrétne kľúčové kroky implementácie
Vypracovanie a predloženie POH Most pri Bratislave	• Zosúladiť POH s PHSR

Návrh monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie

- Monitorovanie sa vykonáva prostredníctvom merateľných ukazovateľov na všetkých úrovniach riadenia. Napĺňanie merateľných ukazovateľov predstavuje dôležitý nástroj pre jednotlivé prioritné témy
- Navrhujeme monitorovanie a hodnotenie relevantných indikátorov TUR, ktoré budú predstavovať východisko k tvorbe nového PHSR po roku 2022

Posudzovaný strategický dokument obsahuje návrhy za účelom zlepšenia občianskej infraštruktúry a vybavenosti obce, čím prispieva k zlepšeniu kvality životných podmienok obyvateľov obce. Nepriamo tak pozitívne pôsobí na celkový zdravotný stav obyvateľstva.

X. INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI

Projekty uvedené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce budú realizované predovšetkým z:

I. Riadne zdroje finančného zabezpečenia

I.A. Verejné zdroje

- a) štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR)
- b) štátne účelové fondy (Envirofond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond)
- c) rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Banská Bystrica)
- d) rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje)

I.B Iné zdroje

- e) prostriedky fyzických osôb
- f) prostriedky právnických osôb
- g) úvery
- h) príspevky medzinárodných organizácií
- i) prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus)
- j) iné prostriedky, ak to ustanoví osobitný predpis

II. Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

- k) finančné prostriedky z Európskej únie, v programovom období 2014 - 2020 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), určené hospodársky zaostalým regiónom (ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie) a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia. Priradenie jednotlivých projektových zámerov k programovej štruktúre (EŠIF) je indikatívne a bude sa upresňovať po schválení jednotlivých operačných programov v akčných plánoch

Tabuľka 36 Indikatívny finančný plán

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Spolu
Hospodárska politika	189870	1238174	864947	873759	933961	244760	259445	275010	5 079 896
Sociálna politika	1482923	1687400	1398620	1530605	930605	973556	1031970	1093880	10 878 409
Environmentálna politika	3269458	112200	315960	126360	148941	132192	140123	148530	5 021 264

Zdroj: PHSR Most pri Bratislave 2016-2022

ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ

ANALYTICKÉ DOKUMENTY

1. Komisia európskych spoločenstiev Brusel, 30.5.2007, BIELA KNIHA o Stratégii riešenia zdravotných problémov súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou v Európe
2. Kvalita života a jej priestorová diferenciácia v okresoch Slovenska, Murgaš 2009, Geografický ústav SAV;
3. Národná správa o trvalo udržateľnom rozvoji
4. Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014-2020;
5. Plán využívania ložiska štrkopieskov
6. Potraty v SR 2015
7. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského kraja 2014 – 2020;
8. Program rozvoja vidieka 2014-2020
9. Program odpadového hospodárstva SR 2016-2020
10. Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2010 – 2014 na úseku verejného zdravotníctva, UVZ SR, 2011
11. Správa o stave životného prostredia 2010,2014
12. Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020;
13. Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2013 – 2030, MZ SR;
14. Územný plán obce Most pri Bratislave
15. Vrodené chyby v SR 2013
16. Zdravotnícka ročenka SR 2014

WEB STRÁNKY

1. www.ekoton.sk
2. www.enviroportal.sk
3. www.enviromagazin.sk
4. www.geology.sk
5. www.krajinnaekologia.sk
6. www.minzp.sk
7. www.region-bsk.sk
8. www.sazp.sk
9. www.shmu.sk
10. www.zakonypreludi.sk

POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Správa o hodnotení bola vypracovaná v mesiaci december 2016.

1. Spracovateľ správy

Regionálna poradenská spoločnosť

Skuteckého 12

974 01 Banská Bystrica

Slovenská republika

Tel.: +421 2 33 000 611

Mobil: +421 902 900 018

Email: info@rpsas.sk

www.rpsas.sk

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa

.....
Podpis oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. František Mastný

Starosta obce Most pri Bratislave

PRÍLOHY

Tabuľka 37 Požiadavky z rozsahu hodnotenia

Požiadavky z Rozsahu hodnotenia
2.1.1 Vyhodnotiť pripomienky uvedené v stanovisku Okresného úradu Senec, odboru starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy pod č. OU-SC-OSZP/2016/011354/Ke-313 zo dňa 17.0H.2016;
2.1.2 K predmetnému materiálu odporúčame dopracovať Časť týkajúcu sa ťažby štrkopieskov v súvislosti s ložiskom nevyhradeného nerastu v predmetnom území - odporúčame tiež dbať na zabezpečenie ochrany nerastného bohatstva podľa § 15 ods. 1 a 2 zákona č. 441/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov;
2.1.3 V k. ú. Most pri Bratislave sa nachádzajú ochranné pásma Letiska M.R. Štefánika Bratislava a ochranné pásma radaru pre koncovú riadenú oblasť Letiska M.R. Štefánika, Bratislava TAR LZIB (sektor A), ktoré musia byť pri návrhu využitia územia zohľadnené;
2.1.4 Dodržať pri návrhu ciest platné právne normy STN 73 6102 - Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách a STN 73 6110 - Projektovanie miestnych komunikácií;
2.1.5 Požadujeme pri návrhu nových rozvojových lokalít, ktoré vyvolávajú nárast cestnej dopravy, posúdenie tohto nárastu dopravy na príľahlých pozemných komunikáciách a ich križovatkách. V prípade, že posúdenie nevyhoví na výhľadové obdobie stanovené STN, je potrebná úprava týchto pozemných komunikácií v súlade s platnými STN a plánovanú zástavbu riešiť etapovité;
2.1.6 Pre optimalizáciu dopravnej obsluhy územia, prevedenie dopravných prúdov vo výhľadových intenzitách a dodržania homogenity stavebného usporiadania križovatiek na danom ťahu cestnej komunikácie je potrebné postupovať v zmysle platných predpisov a STN;
2.1.7 Pri riešení navrhovaných lokalít, je potrebné sa riadiť ustanoveniami §12 a §17 zákona o ochrane pôdy. V súlade s týmito ustanoveniami je možné poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu, kde je rozhodujúcim limitom pri rozvoji územia kvalitu poľnohospodárskej pôdy;
2.1.8 V prípade, že ten kto navrhne nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy na stavebný zámer je povinný zabezpečiť uplatnenie zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy, špeciálne najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy a viníc;
2.1.9 vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy ciest a ich šírkové usporiadanie v zmysle STN 73 6101, navrhnúť šírkové usporiadanie miestnych komunikácií a mimo zastavané územie označiť a rešpektovať ochranné pásmo ciest.

2.1.10 Navrhnuť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť, cyklistické a pešie trasy navrhnuť a vyznačiť i v širších vzťahoch k príslušnému územiu;
2.1.11 Vypracovať návrh statickej dopravy;
2.1.12 Rešpektovať programové vyhlásenie vlády SR /2012-2016) za oblasť dopravy;
2.1.13 Rešpektovať Konceptiu územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 - zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001;
2.1.14 Postupovať podľa Stratégie rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010);
2.1.15 Rešpektovať Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 a Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014-2020;
2.1.16 Postupovať v súlade s uznesením vlády č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR;
2.1.17 Rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej trasovanie;
2.1.18 Rešpektovať pripravované stavby dopravnej infraštruktúry najmä diaľnicu D4, rozšírenie prevádzkovej diaľnice D1 Ba, Jarovce -Ivanka pri Dunaji, sever (PPP) a rýchlostnú cestu R1 Most pri Bratislave - Vlčkovce a ich trasovanie;
2.1.19 Dodržať ochranné pásma ciest v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov i mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce;
2.1.20 Zabezpečiť súlad PHSR s územným plánom a pri jeho tvorbe, zmenách a doplnkoch, najmä pri návrhu nových lokalít pre výstavbu.... v blízkosti pozemných komunikácií je nevyhnutné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov S umiestnením lokalít predovšetkým bývania v týchto pásmach nesúhlasíme. V prípade potreby je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie týchto opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe;
2.1.21 Dopravné napojenia navrhovaných lokalít riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN a technickými predpismi;
2.1.22 V predmetnom území sú evidované skládky odpadov, ktoré treba dostatočne zohľadniť v dokumentácii.

2.1.23 V predmetnom území sú evidované záťaže - pravdepodobné záťaže môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia;

2.1.24 Predmetné územie spadá do nízkeho až do vysokého radónového rizika, Stredné a vysoké radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia výskyt stredného a vysokého radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného a vysokého radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia;

2.1.25 Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra - aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14>;

2.1.26 Rešpektovať stanovisko vlastníka komunikácií II. a III. triedy - Bratislavský samosprávny kraj, odbor dopravy;

2.1.27 Uviesť v časti Technickej infraštruktúry diaľnicu D4 a rýchlostnú cestu R1, uviesť aj rozvoj letiska M.R. Štefánika;

2.1.28 Prepojiť programovú časť PHSR obce Most pri Bratislave na úrovni opatrení s opatreniami programovej časti PHSR BSK 2014-2020;

2.1.29 Rešpektovať ustanovenia §26, §28, §40 ods.2 a §50 ods. 17 písm. b) zákona č. 538 /2005 Z.z. vzťahujúce sa na ochranné pásmo II. stupňa prírodných liečivých zdrojov - je potrebné informáciu o chránených záujmoch podľa zákona č. 538/2005 Z.z. v programe aj v správe o hodnotení uviesť;

2.1.30 Pri vypracovaní správy ohodnotení strategického dokumentu zohľadniť stanoviská a požiadavky, ktoré boli doručené k oznámeniu o strategickom dokumente a k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu;

2.1.31 Písomne vyjadriť zohľadnenie stanovísk a požiadaviek doručených k oznámeniu o strategickom dokumente, k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu splnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia v samostatnej prílohe k správe o hodnotení strategického dokumentu.